

**შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია
„გლობალ კრედიტი“**

ფინანსური ანგარიშგება 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	1
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	4
სრული შემოსავლის ანგარიშგება	5
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	6
პერიოდის ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	7
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	8
1. ზოგადი ინფორმაცია	8
2. მომზადების საფუძველი	8
3. ახალი და შესწორებული ფასს-ის მიღება	8
4. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა	11
5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები	16
6. ფული და ფულადი ეკვივალენტები	17
7. გაცემული სესხები	17
8. ძირითადი საშუალებები	21
9. არამატერიალური აქტივები	22
10. გადასახადები	23
11. მიმდინარე საგადასახადო აქტივი/(ვალდებულება)	24
12. სხვა აქტივები	24
13. მიღებული სესხები	24
14. სხვა ვალდებულებები	26
15. საკუთარი კაპიტალი	26
16. საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი	27
17. შემოსავალი ჯარიმების სახით	27
18. საპროცედურო შემოსავალი	27
19. საოპერაციო ხარჯი	27
20. კურსთა შორის სხვაობის წმინდა ზარალი	28
21. მოგების გადასახადის ხარჯი	28
22. რისკების მართვა, პოლიტიკა და პროცედურები	28
23. კაპიტალის მართვა	37
24. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	37
25. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება	38
26. პოტენციური ვალდებულებები	40
27. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები	40
28. ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცება	40

აუდიტ-პროფესიონალი
Audit-Professional

საქართველო, ქუთაისი 4602
წმინდა ნინოს ქუჩა 21
საიდ. კოდი - 212816032
ტელ: +995 (431) 253545
Email: auditprofesional@gmail.com
www.audit.ge

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს მისო „გლობალ კრედიტ“-ს პარტნიორებსა და ხელმძღვანელობას

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ შპს მისო „გლობალ კრედიტ“-ს ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ასევე ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის, მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს შპს მისო „გლობალ კრედიტ“-ს ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ დამოუკიდებლობი ვართ შპს მისო „გლობალ კრედიტ“-სგან, რაც გულისხმობს ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბესსს) „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსთან“ შესაბამისობას. გარდა ამისა, შევასრულეთ ამ ნორმებით და ბესსს-ის ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს მიკრო საფინანსო საქმიანობის მიმოხილვას, რომელიც შეტანილია შპს მისო „გლობალ კრედიტ“-ს 2018 წლის მმართველობით ანგარიშგებაში, მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემულ აუდიტორულ დასკვნას.

ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ მოიცავს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და არანაირი ფორმის მარწმუნებელ დასკვნას არ წარმოვადგენთ მასზე.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავცნოთ ზემოაღნიშნულ მმართველობით ანგარიშგებას და განვიხილოთ, არის თუ არა ის არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება.

აუდიტ-პროფესიონალი
Audit-Professional

საქართველო, ქუთაისი 4602
წმინდა ნინოს ქუჩა 21
საიდ. კოდი - 212816032
ტელ: +995 (431) 253545
Email: auditprofesional@gmail.com
www.audit.ge

სხვა ინფორმაციასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

ხელმძღვანელობისა და სამეთვალყურეო საბჭოს პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს შპს მისო „გლობალ კრედიტი“-ს ფუნქციონირებადობის უნარი და აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოექცეს.

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია შპს მისო „გლობალ კრედიტი“-ს ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- ჩვენ შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ შპს მისო „გლობალ კრედიტი“-ს შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.

აუდიტ-პროფესიონალი
Audit-Professional

საქართველო, ქუთაისი 4602
წმინდა ნინოს ქუჩა 21
საიდ. კოდი - 212816032
ტელ: +995 (431) 253545
Email: auditprofesional@gmail.com
www.audit.ge

- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა შპს მისო „გლობალ კრედიტი“-ს ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის – ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება შპს მისო „გლობალ კრედიტი“ უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- მთლიანობაში ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

შპს მისო „გლობალ კრედიტი“-ს სამეთვალყურეო საბჭოს და დირექტორს, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

ანგარიში სხვა სამართლებრივი და მარეგულირებელი მოთხოვნების შესახებ

ხელმძღვანელობა მოვალეა, მომზადოს მმართველობითი ანგარიში, კერძოდ - საქმიანობის მიმოხილვა, „ბუღალტრული აღიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად და უზრუნველყოს იმგვარი შიდა კონტროლის სისტემების არსებობა, რომელიც მისი აზრით აუცილებელია ისეთი მმართველობის ანგარიშის მსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს.

ჩვენი აზრით 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მმართველობის ანგარიში ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით მომზადებულია ბუღალტრული აღიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად.

რუსუდან ჟორჟოლიანი

შპს „აუდიტ - პროფესიონალი“-ს სახელით

ქუთაისი, საქართველო

07 აგვისტო 2019 წელი

აუდიტ-პროფესიონალი
Audit-Professional

საქართველო, ქუთაისი 4602
წმინდა ნინოს ქუჩა 21
საიდ. კოდი - 212816032
ტელ: +995 (431) 253545
Email: auditprofesional@gmail.com
www.audit.ge

- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძველად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ექვს გამოიწვევდა შპს მისო „გლობალ კრედიტი“-ს ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის – ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება შპს მისო „გლობალ კრედიტი“ უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- მთლიანობაში ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძველად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

შპს მისო „გლობალ კრედიტი“-ს სამეთვალყურეო საბჭოს და დირექტორს, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

ანგარიში სხვა სამართლებრივი და მარეგულირებელი მოთხოვნების შესახებ

ხელმძღვანელობა მოვალეა, მომზადდეს მმართველობითი ანგარიში, კერძოდ – საქმიანობის მიმოხილვა, „ბუღალტრული აღიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად და უზრუნველყოს იმგვარი შიდა კონტროლის სისტემების არსებობა, რომელიც მისი აზრით აუცილებელია ისეთი მმართველობის ანგარიშის მსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს.

ჩვენი აზრით 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მმართველობის ანგარიში ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით მომზადებულია ბუღალტრული აღიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად.

რუსუდან ქორქოლიანი

შპს „აუდიტ - პროფესიონალი“-ს სახელით

ქუთაისი, საქართველო

07 აგვისტო 2019 წელი

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

	შენიშვნა	2018 ლარი	2017 ლარი
აქტივები			
ფული და ფულადი ეკვივალენტები	6	462 362	102 362
გაცემული სესხები	7	3 845 919	4 771 863
ძირითადი საშუალებები	8	12 610	11 655
არამატერიალური აქტივები	9	1 467	1 967
გადავადებული საგადასახადო აქტივი	10	39 285	29 584
მიმდინარე საგადასახადო აქტივები	11	13 767	-
სხვა აქტივები	12	115 078	413 853
სულ აქტივები		4 490 488	5 331 284
ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	13	2 330 149	2 975 740
მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებები		-	10 887
სხვა ვალდებულებები	14	174 476	15 572
სულ ვალდებულებები		2 504 625	3 002 199
საკუთარი კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი		2 008 825	2 277 300
გაუნაწილებელი მოგება (დაუფარავი ზარალი)		(22 962)	51 785
სულ საკუთარი კაპიტალი	15	1 985 863	2 329 085
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		4 490 488	5 331 284

დამტკიცებულია გამოსაშვებად და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის მიერ 2019 წლის 7 აგვისტოს.

თემურ ნიკოლაძე
დირექტორი

ნატალია ლილუაშვილი
ბუღალტერი

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

	შენიშვნა	2018 ლარი	2017 ლარი
აქტივები			
ფული და ფულადი ეკვივალენტები	6	462 362	102 362
გაცემული სესხები	7	3 845 919	4 771 863
ძირითადი საშუალებები	8	12 610	11 655
არამატერიალური აქტივები	9	1 467	1 967
გადავადებული საგადასახადო აქტივი	10	39 285	29 584
მიმდინარე საგადასახადო აქტივები	11	13 767	-
სხვა აქტივები	12	115 078	413 853
სულ აქტივები		4 490 488	5 331 284
ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	13	2 330 149	2 975 740
მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებები		-	10 887
სხვა ვალდებულებები	14	174 476	15 572
სულ ვალდებულებები		2 504 625	3 002 199
საკუთარი კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი		2 008 825	2 277 300
გაუნაწილებელი მოგება (დაუფარავი ზარალი)		(22 962)	51 785
სულ საკუთარი კაპიტალი	15	1 985 863	2 329 085
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		4 490 488	5 331 284

დამტკიცებულია გამოსაშვებად და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის მიერ 2019 წლის 7 აგვისტოს.

თემურ ნიკოლაძე
დირექტორი

ნატალია ლიშვაშვილი
ბუღალტერი

სრული შემოსავლის ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

	შენიშვნა	2018 ლარი	2017 ლარი
საპროცენტო შემოსავალი		980 898	1 011 956
საპროცენტო ხარჯი		(283 393)	(299 052)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	16	697 505	712 903
სესხის გაუფასურების ზარალი		(137 047)	(109 765)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხის გაუფასურების ზარალის შემდეგ		560 459	603 138
ვალუტის ყიდვა/გაყიდვის წმინდა მოგება		13 468	15 536
შემოსავალი ჯარიმების სახით	17	82 707	127 659
საპროცენტო შემოსავალი	18	32 161	44 390
სხვა შემოსავალი		1 900	5 500
საოპერაციო ხარჯები	19	(447 716)	(232 867)
არასაოპერაციო ხარჯები		(784)	(2 752)
კურსთა შორის სხვაობის წმინდა ზარალი	20	(49 037)	(61 391)
მოგება გადასახადამდე		193 158	499 213
მოგების გადასახადის ხარჯი	21	(73 015)	(75 127)
წლის მოგება		120 143	424 086

8-40 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

	მფლობელთა კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ საკუთარი კაპიტალი
	ლარი	ლარი	ლარი
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბერს	2 277 300	10 366	2 287 666
წლის მოგება	-	424 086	424 086
გადახდილი დივიდენდები	-	(382 667)	(382 667)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	2 277 300	51 785	2 329 085
ფაას 9-ის გამოყენების გავლენა	-	(194 890)	(194 890)
ნაშთ 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ფაას-9 ით გადაანგარიშებული	2 277 300	(143 104)	2 134 195
ცვლილება მფლობელთა კაპიტალში	(268 475)	-	(268 475)
წლის მოგება	-	120 143	120 143
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	2 008 825	(22 962)	1 985 863

8-40 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია

პერიოდის ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

	2018 ლარი	2017 ლარი
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		
წლის მოგება დაბეგვრამდე	193 158	499 213
<i>კორექტირებები:</i>		
ცვეთა და ამორტიზაცია	6 304	9 822
საპროცენტო შემოსავალი	(980 898)	(1 011 956)
საპროცენტო ხარჯი	283 393	299 052
ზარალი სესხების შესაძლო დანაკარგების მიხედვით	137 047	-
ზარალი სხვა აქტივების შესაძლო დანაკარგების მიხედვით	190 300	-
სხვა აქტივების რეალიზაციიდან მიღებული ზარალი	2 400	-
კურსთა შორის სხვაობის წმინდა მოგება/(ზარალი)	49 037	-
	(119 259)	(203 869)
<i>ცვლილებები:</i>		
კლიენტებზე გაცემულ სესხების (ზრდაში) კლებაში	500 681	(312 673)
სხვა აქტივების (ზრდაში) კლებაში	85 375	43 915
სხვა ვალდებულებების ზრდაში (კლებაში)	4 601	52 525
<i>საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი სახსრები</i>	462 196	(420 102)
მიღებული პროცენტი	1 037 711	979 199
გადახდილი პროცენტი	(320 574)	(263 622)
გადახდილი მოგების გადასახადი	(110 000)	(68 700)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები	1 105 846	226 775
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		
ძირითადი საშუალებების (შემენა) გაყიდვა	(6 757)	(3 039)
არამატერიალური აქტივის (შემენა) გაყიდვა	-	2 000
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები	(6 757)	(1 039)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან		
საწესდებო კაპიტალის ზრდა (შემცირება)	(268 475)	-
მიღებული სესხების ზრდა (შემცირება)	(529 971)	221 255
გადახდილი დივიდენდები	-	(382 667)
საფინანსო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები	(798 446)	(161 412)
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ნამატი	300 642	62 324
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე	59 358	(18 427)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის დასაწყისისათვის	102 362	56 464
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის დასასრულისათვის	462 362	102 362

8-40 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია

1. ზოგადი ინფორმაცია

შპს მისო „გლობალ კრედიტი“ (შემდგომში „კომპანია“) წარმოადგენს შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებას, რომელიც დაფუძნებულია „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ საქართველოს კანონის (2006 წლის 18 ივლისი) შესაბამისად. 10.10.2008 წელს, ს/ნ 212918100.

კომპანიის იურიდიული მისამართია, საქართველო, 4600 ქ. ქუთაისი, ი. ჭავჭავაძის გამზ. #33.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შპს მისო „გლობალ კრედიტი“-ს კაპიტალის 100%-ის მფლობელი პარტნიორები არიან 3 ფიზიკური პირი, რომელთა წილობრივი მონაწილეობა განსაზღვრულია: 40%; 40%; და 20%-ით.

კომპანიის უმაღლესი მმართველობითი ორგანოა პარტნიორთა საერთო კრება. კომპანიის საქმიანობის ზედამხედველობას აწარმოებენ სამეთვალყურეო საბჭო, რომლის წევრებსაც ნიშნავს პარტნიორთა საერთო კრება. კომპანიის ყოველდღიურ საქმიანობას ხელმძღვანელობს დირექტორი, რომელიც ინიშნება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

კომპანიის მიზანია, ხელი შეუწყოს და განავითაროს მცირე და საშუალო ბიზნესი საქართველოში, გააუმჯობესოს კლიენტების სოციალური და ეკონომიკური მდგომარეობა ხელმისაწვდომი ფინანსური მომსახურების შეთავაზების გზით. კომპანიის ძირითადი საქმიანობა არის მიკრო სესხების გაცემა. კომპანიის ფინანსური პროდუქტებია: ინდივიდუალური ბიზნეს სესხები, აგრო სესხები, სამომხმარებლო სესხები, იპოთეკური სესხები, ბიზნეს სესხები და ა.შ.

კომპანიის საქმიანობა ხორციელდება საქართველოს ტერიტორიაზე, მას არ გააჩნია შვილობილი კომპანიები ან ფილიალები.

2. მომზადების საფუძველი

2.1. ანგარიშგების შესაბამისობა და შეფასების საფუძველი და საქმიანობის უწყვეტობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ (ფასს) საფუძველზე.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე.

კომპანიის წლიური ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ემყარება ფუნქციონირებადობისა და დარიცხვის მეთოდის ძირითად დაშვებებს. კომპანიის მენეჯმენტს სჯერა, რომ ფუნქციონირებადობის დაშვება შესაბამისია კომპანიისათვის.

კომპანიის საანგარიშგებო პერიოდი ემთხვევა კალენდარულ წელს. ფინანსური ანგარიშგება შედგენილია 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

2.2. მოქმედი და წარსადგენი ვალუტა

კომპანიის სამუშაო ვალუტა არის ქართული „ლარი“, რომელიც ასახავს ძირითად მოვლენებსა და მათთან დაკავშირებული შესაბამისი გარემოებების ეკონომიკურ არსს.

მოცემული ფინანსური ანგარიშგებისათვის წარსადგენ ვალუტად კომპანია იყენებს ეროვნულ ვალუტას „ლარს“. ანგარიშგებაში რიცხობრივი მონაცემები ასახულია ერთ ლარამდე სიზუსტით.

3. ახალი და შესწორებული ფასს-ის მიღება

3.1. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში

კომპანიამ საანგარიშგებო პერიოდში პირველად გამიყენა ფასს (IFRS) 15 „შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“ და ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“, რომლებმაც გამოიწვია სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილება. ამ ცვლილების საფუძველზეა მომზადებული 2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგება.

3.1.1. ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“

2018 წლის 1 იანვრიდან ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ ჩაანაცვლა ბასს (IAS) 39 „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“. კომპანიამ აირჩია ფასს 9-ის განთავისუფლება, არ შეეცვალა შესადარისი პერიოდი, საწყისი აღიარებისას. ამდენად არ გადაუანგარიშებია 2017 წლის შესადარისი ინფორმაცია ფასს 9-ის მოქმედების არიალში მოქცეული ფინანსური ინსტრუმენტებისათვის. ამიტომ 2017 წლის შესადარისი ინფორმაცია მომზადებულია ბასს 39-ის მიხედვით და არ ედრება 2018 წლისთვის წარმოდგენილ ინფორმაციას. ფასს 9-ის მიღების შედეგად წარმოშობილი სხვაობები პირდაპირ გაუნაწილებელ მოგებაშია აღიარებული 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით:

ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ მოიცავს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციის სამ მნიშვნელოვან კატეგორიას, შემდგომში:

- ✓ ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული;
- ✓ რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით;
- ✓ რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

სტანდარტი აუქმებს ბასს 39 „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ კლასიფიკაციის შემდეგ კატეგორიებს:

- ✓ დაფარვის ვადამდე ფლობილი;
- ✓ სესხები და მოთხოვნები;
- ✓ გასაყიდად გამიზნული.

ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციისათვის ფასს 9 იყენებს ბასს 39-ის არსებული მოთხოვნების უმრავლესობას.

ფასს 9 ანაცვლებს „გაწეული ზარალის“ (CL) მოდელს ბასს 39-ში, „მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის“ (ECL) მოდელით. ფასს 9-ის თანახმად, საკრედიტო ზარალის აღიარება ხდება უფრო ადრე ვიდრე ბასს 39-ის შემთხვევაში.

რეზერვი ეყრდნობა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, რომელიც უკავშირდება მომდევნო 12 თვის განმავლობაში ვალდებულებების შეუსრულებლობის ალბათობას, თუ სესხის გაცემის შემდეგ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა, ასევე ფინანსური აქტივი შეესაბამება შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული ფინანსური აქტივის განმარტებას, მაშინ რეზერვი დაეყრდნობა აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებას. კომპანიის მიერ გამოყენებული გაუფასურების შეფასების მეთოდი განხილულია შენიშვნა 22 (რისკების მართვა).

ფასს 9-ის მიღების გავლენა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებასა და გაუნაწილებელ მოგებაზე 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, მათ შორის ბასს 39-ის მიხედვით გაწეული საკრედიტო ზარალის გაანგარიშების ფასს 9-ის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით ჩაანაცვლების შედეგი მოცემულია ქვედა ცხრილში:

	შეფასებითი კატეგორია ბასს 39-ის მიხედვით	შეფასებითი კატეგორია ფასს 9-ის მიხედვით	საბალანსო ღირ-ბა ბასს 39-ის მიხედვით	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასს 9-ის მიხედვით	ახალი საბალანსო ღირ-ბა
აქტივები					
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტები	სესხები და მოთხოვნები	ამორტიზებული ღირ-ბა	102 362	-	102 362
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	სესხები და მოთხოვნები	ამორტიზებული ღირ-ბა	4 771 863	(194 890)	4 576 973
სულ აქტივები			4 874 225	(194 890)	4 679 335
ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	ამორტიზებული ღირ-ბა	ამორტიზებული ღირ-ბა	(2 975 740)	-	(2 975 740)
სულ ვალდებულებები			(2 975 740)	-	(2 975 740)

ფასს 9-ზე გადასვლის გავლენა რეზერვებსა და გაუნაწილებელ მოგებაზე ასეთია:

	გაუნაწილებელი მოგება
ნაშთი ბასს 39-ის მიხედვით (2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით)	51 785
ფასს 9-ის მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება	(194 890)
ფასს 9-ის მიხედვით გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი (2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით)	(143 105)
ცვლილება კაპიტალში ფასს 9-ის მიღების შედეგად	(194 890)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში გაცემულ სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვის საწყისი საერთო ნაშთი ბასს 39-ის მიხედვით შეჯერებულია ფასს 9-ის მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვთან.

	რეზერვი ბასს 39-ის მიხედვით 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	ხელახალი შეფასება	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასს 9- ის მიხედვით 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით
ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული სესხები და მისაღები ანგარიშები	(151 086)	(194 890)	(345 976)
	(151 086)	(194 890)	(345 6)

3.1.2. ფასს 15 „შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან“

2014 წლის მაისში გამოცემული და 2016 წლის აპრილში შეცვლილი ფასს 15 „ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“ განსაზღვრავს ხუთეტაპიან მოდელს, რომელიც გამოიყენება კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან მიღებული შემოსავლების ასახვისთვის. ფასს 15-ის მიხედვით, შემოსავლების აღიარება მოხდება იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომელსაც საწარმო მოელის კლიენტისთვის საქონლის ან მომსახურების მიწოდების სანაცვლოდ. თუმცა, სტანდარტი არ ეხება ფინანსური ინსტრუმენტებთან და იჯარასთან დაკავშირებულ შემოსავალს და ამდენად არ ქონია მნიშვნელოვანი გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებაზე, შესაბამისად გადასვლის თარიღისათვის კომპანიას არ გაუკეთებია რაიმე სახით კორექტირება.

3.2. ახალი სტანდარტები, რომელიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული

3.2.1. ფასს (IFRS) 16 „იჯარა“

2016 წლის იანვარში ბასსს-მა გამოსცა ახალი სტანდარტი იჯარის აღრიცხვისთვის - ფასს 16 „იჯარა“. ახალი სტანდარტით მნიშვნელოვნად არ იცვლება იჯარის აღრიცხვა მეიჯარეებისთვის. თუმცა, მოიჯარეებს იგი უმეტესწილად ავალდებულებს იჯარების თავიანთ ბალანსზე აღიარებას საიჯარო ვალდებულებების სახით, აქტივების შესაბამისი გამოყენების უფლებით. მოიჯარეებმა ყველა აღიარებული იჯარისთვის ერთიანი მოდელი უნდა გამოიყენონ, თუმცა მათ უფლება აქვთ არ აღიარონ „მოკლევადიანი“ იჯარები და იჯარები „დაბალი ღირებულების მქონე“ აქტივებით. ზოგადად, აღიარებულ იჯარაზე მოგების ან ზარალის აღიარების წესი დღეისათვის მოქმედი ფინანსური იჯარის აღრიცხვის წესის მსგავსი იქნება, საპროცენტო ხარჯი და სამორტიზაციო ანარიცხების აღიარება ცალკე მოხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

ფასს 16 ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენება იმ შემთხვევაში, თუ შემოსავლის შესახებ ახალი სტანდარტის - ფასს 15-ის გამოყენებაც იმავე თარიღით მოხდება.

კომპანიას არ მიუღია ფასს 16 ვადაზე ადრე და ამ ეტაპზე აფასებს მის გავლენას.

4. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

4.1. უცხოური ვალუტა

ფინანსური ოპერაციები, რომელიც განხორციელებულია უცხოურ ვალუტაში, კონვერტირდება ეროვნულ ვალუტაში ტრანზაქციის განხორციელების თარიღში არსებული საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური გაცვლითი კურსის შესაბამისად. საანგარიშო თარიღში უცხოურ ვალუტაში დაფიქსირებული მონეტარული აქტივებისა და ვალდებულებების გადაფასება ხორციელდება ამ თარიღისათვის არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსის შესაბამისად. გადაფასებით წარმოქმნილი საკუროს სხვაობები აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

ფულად აქტივებსა და ვალდებულებებთან დაკავშირებული საკუროს სხვაობით გამოწვეული მოგება ან ზარალი არის პერიოდის დასაწყისში სამუშაო ვალუტაში განსაზღვრულ ამორტიზირებულ ღირებულებასა და პერიოდის ბოლოს არსებული გაცვლითი კურსით უცხოურ ვალუტაში კონვერტირებულ ამორტიზირებულ ღირებულებას შორის სხვაობა.

ქვემოთ მოცემულია წლის ბოლოსათვის არსებული გაცვლითი კურსები, რომლებიც კომპანიამ გამოიყენა ფინანსური ანგარიშგების მზადებისას:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
ლარი / აშშ დოლარი	2.6766	2.5922
ლარი / ევრო	3.0701	3.1044

4.2. ფინანსური ინსტრუმენტები

კომპანიამ სააღრიცხვო პოლიტიკაში შეიტანა ცვლილება 2014 წლის ივლისში გამოშვებული ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ მიხედვით 2018 წლის 1 იანვრიდან - საწყისი აღიარების თარიღით. შესაბამისად დაკორექტირდა წინა პერიოდში აღიარებული თანხები, რომლის შედეგიც აისახა 2018 წლის საწყის გაუნაწილებელ მოგებაზე.

შესაბამისად განმარტებით შენიშვნებში ფასს 7-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები“ შესაბამისი შენიშვნები ასახა 2018 წელზე, ხოლო შესადარისი იმფორმაცია, რომელიც ეხება 2017 წელს ასახულია ბასს 39-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ მიხედვით განსაზღვრული პოლიტიკით და წარმოდგენილია წინა წლის ანგარიშგებაში.

თავდაპირველი აღიარება

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები აისახება კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, როდესაც იგი ხდება ხელშეკრულების მონაწილე მხარე.

თავდაპირველი აღიარებისას, ფინანსური ინსტრუმენტები ფასდება იმ დანახარჯებით დაკორექტირებული რეალური ღირებულებებით, რომელიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური აქტივის შეძენასთან, ან ფინანსური ვალდებულებების გამოშვებასთან, იმ ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში რომელიც შეფასებული არ არის რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდგომი კატეგორიებიდან ერთ-ერთად: შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული.

შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI) და შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით (FVTPL).

ფინანსური აქტივების შეფასება ამორტიზებული ღირებულებებით

ფინანსური აქტივები ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ერთდროულად კმაყოფილდება შემდგომი 2 გარემოება

- ✓ კომპანია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად; და
- ✓ ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადს რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირითად თანხის და პროცენტის გადახდას ძირითად თანხის დარჩენილ ნაწილზე.

თავდაპირველი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) გამოყენებით და ექვემდებარება გაუფასურებას. აქტივის აღიარების შეწყვეტის, მოდიფიცირების ან გაუფასურების შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური აქტივების შეფასება რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით

ფინანსური აქტივი ფასდება რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში, თუ ის აკმაყოფილებს მომდევნო 2 პირობას და არ ექვემდებარება მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული აქტივის პირობას:

- ✓ კომპანია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ან გასაყიდად; და
- ✓ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირითად თანხის და პროცენტის გადახდას ძირითად თანხის დარჩენილ ნაწილზე.

თავდაპირველი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) გამოყენებით და ექვემდებარება გაუფასურებას. აქტივის აღიარების შეწყვეტის, მოდიფიცირების ან გაუფასურების შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური აქტივების შეფასება რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც არ არის კლასიფიცირებული, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული, ან რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, უნდა შეფასდეს რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

კომპანიის ყველა ფინანსურ აქტივი შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით.

ბიზნეს მოდელის შეფასება

ფასს 9-ის მიხედვით არსებობს 3 სახის ბიზნეს მოდელი:

- ✓ აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად: ამ ბიზნეს მოდელის მიზანია აქტივების ფლობა მათი არსებობის მანძილზე პროცენტის, ძირისა და სხვა დაკავშირებული ფულადი ნაკადების გენერირებისათვის;
- ✓ აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად, ან და გასაყიდად: ეს ბიზნეს მოდელი წინას მსგავსია, იმ განსხვავებით, რომ კომპანიამ შეიძლება გადაწყვიტოს მისი გაყიდვა ან ლიკვიდობის მიზნებისთვის ფლობა, სამან აქტივს ვადა დაუდგება.
- ✓ სხვა: ყველა ის მოდელი, რომელიც არ ხვდება ზემოთ მოცემული მოდელების კრიტერიუმში.

ბიზნეს მოდელის შეფასებისას კომპანიამ გაითვალისწინა: რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მახასიათებლები, რომ განესაზღვრა თუ როგორ იცვლებოდა ბიზნეს მოდელი და ფინანსური ინსტრუმენტი ამ ბიზნეს მოდელში.

მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდა.

იმის შეფასებისას, წარმოადგენს თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს, კომპანია აფასებს ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობებს.

სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, რომელიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას, საბაზისო სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამისია. პროცენტი განისაზღვრება, როგორც ფულის რაოდენობითი ღირებულებისა და დარჩენილ ძირითად თანხასთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის ანაზღაურება კონკრეტული პერიოდის

განმავლობაში ის შეიძლება ასევე ითვალისწინებდეს სესხის გაცემასთან დაკავშირებული სხვა ძირითადი რისკების და დანახარჯების კონპესაციას, რაც დაკავშირებულია დროის გარკვეულ პერიოდში ფინანსური აქტივის შენარჩუნებასთან ასევე საბაზრო სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამის მოგების მარჯასაც.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც შესაბამისია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური ჯგუფის ნაწილის) აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც:

- ✓ აქტივიდან მისაღები ფულადი სახსრების მიღების საკონტრაქტო უფლებებს ვადა გასდის;
- ✓ კომპანიამ დათმო ფინანსური აქტივებიდან მისაღები ფულადი სახსრების საკონტრაქტო უფლებები, ან მიიღო ვალდებულება გადაიხადოს მიღებული ფული მთლიანად შესამე მხარის მიმართ;
- ✓ ან (ა) გადასცემს არსებითად ყველა რისკს და სარგებელს ან (ბ) არსებითად არც გადასცემს და არც იტოვებს ყველა რისკსა და სარგებელს, მაგრამ გადასცემს კონტროლს აქტივზე.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება, ცვლილება გაუფასურების შეფასებაში

ანარიცხებთან დაკავშირებით ბასს 39-ის მიდგომა „გაწეული ზარალი“ (CL), ფასს 9-ის მიღებამ ფუნდამენტურად შეცვალა და „მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის“ (ECL) მოდელით ჩაანაცვლა, იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომელიც აღიარებულია, როგორც შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ან შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით.

ფასს 9-ის მიხედვით გაუფასურების შეფასების შესახებ იმფორმაცია მოცემულია შენიშვნა 22 (რისკების მართვა) და შენიშვნა 7 (გაცემული სესხები).

გაცემული სესხების რესტრუქტურიზირება

რესტრუქტურიზაციის ოპერაცია სრულდება არსებული სასესხო ვალდებულების ფარგლებში. კომპანიის და ამ მსესხებელს შორის ფორმდება შეთანხმება პირობების ცვლილების შესახებ და იმავე სესხისათვის ხდება ახალი გრაფიკის აგება.

კომპანიისათვის სესხის რესტრუქტურიზაცია რისკის ცვლილებების მაჩვენებელია.

ფინანსური ვალდებულებები

ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით ფინანსური ვალდებულებები უნდა დაკლასიფიცირდეს, როგორც შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთი:

- ✓ შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული; ან
- ✓ რეალური ღირებულებით შეფასებული, ცვლილებების მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

კომპანიამ შეაფასა რომელი ბიზნესის მოდელი იყო ყველაზე შესაბამისი მისთვის და 2018 წლის 1 იანვრისათვის ფასს 9-ის მიღების შემდეგ, ყველა ფინანსური ვალდებულება დაკლასიფიცირდა როგორც შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული.

კომპანიის შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები მოიცავს სხვა ვალდებულებებს, მიღებულ სესხებსა და დეპოზიტებს. სხვა ფინანსური ვალდებულებები საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომელიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულების გამოშვებასთან. მსგავსი პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც უზრუნველყოფს მუდმივი განაკვეთით ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე საპროცენტო ხარჯის დარიცხვას. ნებისმიერი ფინანსური ვალდებულებისათვის საპროცენტო ხარჯი მოიცავს საწყისი გარიგების ხარჯებს და ნებისმიერ დამატებით გადასახდელს ვალდებულების გამოსყიდვისათვის.

ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა

კომპანია ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მაშინ როდესაც ვალდებულება სრულდება, უქმდება, ან გასდის ვადა. სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე

მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით ან არსებული ვალდებულებების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად და სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

4.3. ფული და ფულის ექვივალენტები

ფული და ფულადი ექვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს, საბანკო ანგარიშზე არსებული ფულად სახსრებს და მოთხოვნად დეპოზიტებს.

4.4. მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ

ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ არსებული მოთხოვნები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით.

4.5. არაფინანსური აქტივები

გადავადებული გადასახადების გარდა, ორგანიზაციის სხვა არაფინანსური აქტივების შეფასება ხდება თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის იმის დასადგენად, არსებობს თუ არა გაუფასურების მაჩვენებელი.

არაფინანსური აქტივების ანაზღაურებადი ღირებულება არის ამ აქტივის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მაშინ, როცა აქტივის ან მისი ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას.

ორგანიზაცია მსესხებლისაგან სესხის ამოუღებლობის შემთხვევაში, დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგანთან, ქონებასთან დაკავშირებით ქმნის რეზერვს ეროვნული ბანკის განსაზღვრული წესისა და ორგანიზაციის დებულების შესაბამისად.

დასაკუთრებული აქტივი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აისახება ნეტო ღირებულებით.

არაფინანსურ აქტივებთან დაკავშირებული გაუფასურების ყველა ზარალი აისახება მოგებაში ან ზარალში და კორექტირდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მოხდა ცვლილება ანაზღაურებადი ღირებულების განსაზღვრისას გამოყენებულ დაშვებებში. გაუფასურების ზარალი კორექტირდება მხოლოდ იმ ზღვრამდე, სანამ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ მიაღწევს იმ ღირებულებას, ცვეთისა და ამორტიზაციის გათვალისწინებით, რაც ექნებოდა აქტივს, გაუფასურება რომ არ მომხდარიყო.

4.6. იჯარა

იჯარა ფინანსურ იჯარად კლასიფიცირდება, თუ მისი პირობები ითვალისწინებს მოიჯარისთვის არსებითად ყველა რისკისა და სარგებლის გადაცემას. ყველა სხვა იჯარა ითვლება საოპერაციო იჯარად.

საოპერაციო იჯარაში გადახდილი თანხების აღიარება ხდება წრფივი მეთოდით, იჯარის პერიოდზე თანაბრად გადანაწილებული ხარჯის სახით, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც სისტემატიზაციის სხვა საფუძველი უფრო წარმომადგენლობითია საიჯარო აქტივიდან ეკონომიკური სარგებლის მიღების გრაფიკის თვალსაზრისით. საიჯარო შეთანხმების საფუძველზე გადახდილი პირობითი საიჯარო თანხების ასახვა ხარჯის სახით ხდება იმ პერიოდისთვის, როდესაც მოხდა მათი გადახდა.

ჩვეულებრივი იჯარის დროს, ორგანიზაცია, როგორც მეიჯარემა საიჯარო აქტივებს წარადგენს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, აქტივის ბუნების შესაბამისად.

იჯარიდან მიღებული შემოსავალს აღიარებს თანაბარზომიერად, იჯარის მთელი ვადის განმავლობაში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც სხვა სისტემატური საფუძველი უფრო დამახასიათებელია იმ დროის მონაკვეთისათვის, რომლის დროსაც იჯარით გაცემული აქტივის გამოყენებიდან მიღებული სარგებელი მცირდება.

4.7. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების ერთეულების შეფასება ხდება დაგროვილი ცვეთისა და დაგროვილი გაუფასურების ზარალით შემცირებული თვითღირებულებით. ცვეთის დარიცხვა ხდება იმგვარად, რომ აქტივის ნარჩენი ღირებულებით შემცირებული თვითღირებულების განაწილება მოხდეს აქტივის მთელი

სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით საფუძველზე. ძირითადი საშუალებებისთვის კომპანიას განსაზღვრული აქვს შემდეგი ცვეთის ნორმები:

➤ კომპიუტერული ტექნიკა	20%
➤ სატრანსპორტო საშუალებები	20%
➤ ავეჯი და მოწყობილობები	20%
➤ დანარჩენი ძირ./საშუალებები	20%
➤ იჯარით აღებული ფართის კეთილმოწყობა	15%

თუ არსებობს რაიმე მინიშნება, რომ ცვეთის განაკვეთებში, აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადაში ან ნარჩენ ღირებულებაში მოხდა რაიმე მნიშვნელოვანი ცვლილება, მოხდება აქტივის ცვეთის გადახედვა და კორექტირება, რათა ასახოს მიმდინარე შეფასებები აქტივის მოსალოდნელ გამოყენებასთან დაკავშირებით. ძირითადი საშუალებების მიმდინარე მომსახურების ხარჯების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში მათი გაწევისთანავე.

4.8. კაპიტალი, მოგება და დივიდენდები

კომპანიის საწესდებო კაპიტალი იქმნება პარტნიორთა შენატანებით.

დივიდენდების გამოცხადება ხდება წლიური შედეგების მიხედვით და დაერიცხება გაუნაწილებელი მოგების ხარჯზე.

4.9. შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

კომპანიის საპროცენტო შემოსავლები და ხარჯები აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში დარიცხვის მეთოდებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შესაბამისად. 2018 წლის 1 იანვრიდან კომპანია გამოითვლის საპროცენტო შემოსავალს ფინანსურ აქტივებზე, რომლებიც ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, გარდა გაუფასურებული საკრედიტო აქტივებისა, საერთო საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

როდესაც ფინანსური აქტივი უფასურდება კომპანია გამოითვლის საპროცენტო შემოსავალს ფინანსური აქტივის წმინდა ამორტიზებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ ფინანსური აქტივები გამოსწორდა და აღარ არის გაუფასურებული, მაშინ კომპანია უბრუნდება საპროცენტო შემოსავლის გამოთვლას სრული ღირებულების საფუძველზე.

სხვა შემოსავალი და ხარჯები აღიარდება დარიცხვის მეთოდის შესაბამისად.

4.10. ხელფასები და ბონუსები

ხელფასები, ბონუსები აღიარდება დარიცხვის მეთოდით იმ პერიოდში როდესაც კომპანია იღებს სარგებელს.

4.11. საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯების აღიარება

საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში თუ ის იწვევს მომავლი ეკონომიური სარგებლის შემცირებას, რომელიც დაკავშირებულია აქტივების შემცირებასთან ან ვალდებულებების ზრდასთან და შესაძლებელია მისი საიმედოდ შეფასება.

საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში დაუყოვნებლივ, თუ ვერ მოხდება მისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება, ან თუ ეკონომიკური სარგებელი არ აკმაყოფილებს ან შეწყვეტა აქტივად აღიარების მოთხოვნის დაკმაყოფილება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

4.12. მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადის ხარჯი შედგება მიმდინარე მოგების გადასახადისა და გადავადებული საგადასახადო ვალდებულების თანხების ჯამისგან. მიმდინარე მოგების გადასახადის გაანგარიშება ხდება წლის დასაბეგრი (15%-იანი განაკვეთი) მოგების საფუძველზე.

გადავადებული გადასახადი წარმოადგენს ფინანსურ ანგარიშგებაში წარდგენილი აქტივების და ვალდებულების საბალანსო ღირებულებებსა და მათი შესაბამისი საგადასახადო ბაზის მონაცემებს შორის

სხვაობის (დროებითი სხვაობა) შედეგს. გადავადებული საგადასახადო ვალდებულების აღიარება ხდება ყველა იმ დროებითი სხვაობის საფუძველზე, რომელიც მოსალოდნელია, რომ მომავალში გაზრდის დასაბეგრ მოგებას. გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღიარება ხდება ყველა იმ დროებითი სხვაობის საფუძველზე, რომელიც მოსალოდნელია, რომ მომავალში შეამცირებს დასაბეგრ მოგებას და გამოუყენებელ საგადასახადო ზარალს.

თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ხდება გადავადებული საგადასახადო აქტივის წმინდა საბალანსო ღირებულების შეფასება და სწორდება იმგვარად, რომ გათვალისწინებული იყოს მომავალი დასაბეგრი მოგების მიმდინარე შეფასებები. ნებისმიერი კორექტირების თანხა აისახება მოგებაში ან ზარალში.

გადავადებული გადასახადის გაანგარიშება ხდება საგადასახადო განაკვეთების საფუძველზე, რომელთა გამოყენებაც მოსალოდნელია იმ პერიოდების დასაბეგრი მოგების (საგადასახადო ზარალის) მიმართ, რომელთათვისაც ივარაუდება გადავადებული საგადასახადო აქტივის რეალიზება ან გადავადებული საგადასახადო ვალდებულების დაფარვა. გადავადებული გადასახადის გაანგარიშება ხდება საანგარიშგებო თარიღისთვის დადგენილი ან არსებითად დადგენილი საგადასახადო განაკვეთის და მოქმედი კანონმდებლობის გამოყენებით.

4.13. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი და ფინანსური ანგარიშგების ხელმოწერის თარიღამდე მომხდარი მოვლენები, რომლებიც დამატებით იმფორმაციას იძლევიან კომპანიის ფინანსური პოზიციის შესახებ, აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში. ბალანსის შემდგომი მოვლენები, რომელიც გავლენას არ ახდენენ კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე ბალანსის შედგენის თარიღისათვის, მაგრამ არსებითი მნიშვნელობისაა, აისახება ფინანსური ანგარიშგების თანდართულ შენიშვნებში.

4.14. ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები

პირობითი ვალდებულებები არ აისახება კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევის, როდესაც მოსალოდნელია ეკონომიკურ სარგებლის გასვლა და შესაძლებელია ამ ვალდებულების საიმედოდ შეფასება.

ფინანსურ ანგარიშგებაში არ აისახება პირობითი აქტივები, მაგრამ ისეთი ფინანსური აქტივების შესახებ იმფორმაცია, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლა შესაძლებელია, აისახება განმარტებით შენიშვნებში.

რეზერვის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიის აქვს მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო, ვალდებულებების შესასრულებლად მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება და ვალდებულებების მოცულობის მისაღები სიზუსტით შეფასება არის შესაძლებელი.

5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ფინანსური ანგარიშგების ფასს-ის შესაბამისად მომზადება ხელმძღვანელობისაგან მოითხოვს მოსაზრებების, შესაფასებებისა და დაშვებების გაკეთებას, რომელიც გავლენას ახდენს სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებაზე და აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების სახით ასახულ თანხებზე. ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების დასადგენად, კომპანიის ხელმძღვანელობამ სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებისას გამოიყენა თავისი შეფასებები.

5.1. მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების ზარალის შეფასების რეზერვები

ქვემოთ წარმოდგენილია კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ სააღრიცხვო პოლიტიკით გამოყენებული ძირითადი შეფასებები, რომლებიც ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაზე:

- ✓ საპროგნოზო სცენარების დადგენა: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვისას კომპანია იყენებს გონივრულ და ფაქტებით გამყარებულ საპროგნოზო იმფორმაციას რომელიც ეფუძნება მოსაზრებებს სხვადასხვა ეკონომიკური ფაქტორის სამომავლო მოქმედებისა და ამ ფაქტორების ურთიერთქმედების შესახებ.

- ✓ დეფოლტის ალბათობა: დეფოლტის ალბათობა წარმოადგენს მთავარ მონაცემს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვისას. დეფოლტის ალბათობა არის მაჩვენებელი, რომელიც გვიჩვენებს დეფოლტის მოხდენის ალბათობას კონკრეტულ პერიოდში, რომლის გაანგარიშებისას გამოიყენება ისტორიული მონაცემები და სამომავლო პირობებთან დაკავშირებული დაშვებები და მოლოდინი.
- ✓ ზარალი ვალდებულებების შემთხვევაში: ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში არის შესაძლო ზარალის სიდიდე, რომელიც წარმოიშობა დეფოლტის შემთხვევაში, იგი ეფუძნება ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებს და იმ ნაკადებ შორის სხვაობას, რომლის მიღებასაც ელის კრედიტორი გირაოთი უზრუნველყოფილი სესხებიდან და კრედიტის ერთიანი გაზრდით მიღებული ნაღდი ფულის ნაკადის გათვალისწინებით.

დამატებითი იმფორმაცია მოცემულია შენიშვნა 22 (რისკების მართვა).

5.2. უზრუნველყოფის საგნის ღირებულების შეფასება.

კომპანია იყენებს საკუთარ გამოცდილებას უზრუნველყოფის საგნის რეალური ღირებულების შეფასებისათვის. უზრუნველყოფის მოცულობა დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკზე.

5.3. გადასახადები.

საგადასახადო კანონმდებლობის სირთულიდან გამომდინარე ყველა ოპერაციის დაბეგვრის საკითხები საგადასახადო კანონმდებლობით სარწმუნოდ განსაზღვრული არ არის, ამიტომ შეიძლება საგადასახადო შემოწმებისას ყველა დეკლარირებული იმფორმაციის ზუსტად დასაბუთება ვერ მოხერხდეს.

5.4. სასამართლო დავები.

კომპანია განიხილავს დამდგარ სასამართლო დავებს და აფასებს შესაბამისი რეზერვის შექმნის საკითხს, ითვალისწინებს დავის ხასიათს, პოტენციური ზარალის და შესაბამისად იურისტების რჩევებს.

6. ფული და ფულადი ეკვივალენტები

ფული და ფულადი ეკვივალენტები 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2018 ლარი	2017 ლარი
ფული სალაროში ლარი	12 928	164
ფული სალაროში უცხოურ ვალუტაში	33 561	62 778
სულ ნაშთი სალაროში	46 489	62 942
ფული მიმდინარე საბანკო ანგარიშზე ლარში	254 324	16 537
ფული მიმდინარე საბანკო ანგარიშზე უცხოურ ვალუტაში	161 549	22 883
სულ ნაშთი საბანკო ანგარიშებზე	415 872	39 420
სულ ფული და ფულადი ეკვივალენტები	462 362	102 362

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის ფულადი სახსრების უმეტესობა განთავსებულია საბანკო ანგარიშებში.

7. გაცემული სესხები

გაცემული სესხები 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2018	2017
ძირი	4 043 323	4 781 801
პროცენტი	47 822	141 148
სულ გაცემული სესხები	4 091 145	4 922 949
მინუს გაუფასურების რეზერვი	(245 226)	(151 086)
სულ წმინდა გაცემული სესხები	3 845 919	4 771 863

2017 წლის შესადარის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში გაცემულ სესხებზე დარიცხული პროცენტი წარმოდგენილი იყო ცალკე მუხლად, რომელიც აერთიანებდა დარიცხულ ჯარიმას და შეადგენდა 161 908 ლარს, აქედან პროცენტის თანხა შეადგენდა 141 148 ლარს, ხოლო დარიცხული ჯარიმის 20 760 ლარს. საანგარიშგებო პერიოდის ანგარიშგებაში საპროცენტო მოთხოვნა წარმოდგენილია გაცემულ სესხებთან ერთად, ხოლო დარიცხული ჯარიმა გაერთიანებულია სხვა აქტივების მუხლში.

ფასს 9-ის მიღების შედეგად 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით პორტფელის საკრედიტო ხარისხი სეგმენტების მიხედვით და შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (ECL) წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	გაცემული სესხები სულ
უმრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	2164826	84097	253454	2 502 377
მვირფასი ლითონებით და სხვა უზრუნველყოფით		-	-	33 916
უმრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	33916			
არაუმრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	1495259	37050	22542	1 554 851
	3 694 001	121 147	275 996	4 091 145

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	მოთხოვნი (ECL)
უმრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	(72 991)	(7 056)	(109 746)	(189 792)
მვირფასი ლითონებით და სხვა უზრუნველყოფით	(28)	-	-	(28)
უმრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები				
არაუმრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	(33 196)	(1 516)	(20 694)	(55 406)
	(106 215)	(8 572)	(130 439)	(245 226)

ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ შიდა საკრედიტო რისკის კატეგორიების მიხედვით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

უმრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	გაცემული სესხები (ბრუტო)	ECL	გაცემული სესხები (ნეტო)	ECL %
ვადაგადაც. დღეები				
0	2 064 425	(70 780)	1 993 645	3.43%
0-30	124 478	(4 195)	120 283	3.37%
30-60	30 357	(2 557)	27 800	8.42%
60-90	29 664	(2 498)	27 166	8.42%
>90-ზე	253 454	(109 746)	143 708	43.30%
	2 502 378	(189 776)	2 312 602	13.39%

მვირფასი ლითონებით და სხვა უზრუნველყოფით უმრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	გაცემული სესხები (ბრუტო)	ECL	გაცემული სესხები (ნეტო)	ECL %
ვადაგადაც. დღეები				
0	33 917	(28)	33 889	0.08%
	33 917	(28)	33 889	0.08%

არაუმრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	გაცემული სესხები (ბრუტო)	ECL	გაცემული სესხები (ნეტო)	ECL %
ვადაგადაც. დღეები				
0	1 490 307	(33 322)	1 456 985	2.24%
0-30	17 612	(395)	17 217	2.24%
30-60	9 922	(419)	9 503	4.22%
60-90	14 467	(592)	13 875	4.09%
>90-ზე	22 542	(20 694)	1 848	91.80%
	1 554 850	(55 422)	1 499 428	2.24%
სულ გაცემული სესხები	4 091 145	(245 226)	3 845 919	5.24%

გაცემული სესხების ცვლილება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	
	გაცემული სესხები 12-თვიანი (ECL)-ით	გაცემული სესხები სრული (ECL)-ით არასაკრედიტო რისკით გაუფასურებული	გაცემული სესხები სრული (ECL)-ით საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სულ
ბალანსი წლის დასაწყისში ბასს 39-ის მიხედვით				4 922 949
ცვლილება გამოწვეული ფასს 9-ის დანერგვით				-
ბალანსი წლის დასაწყისში ფასს 9-ის მიხედვით	4 149 129	196 056	577 764	4 922 949
ახალი გაცემული სესხები	4 577 766	-	-	4 577 766
გადატანა პირველ ეტაპზე	43 146	(9 879)	(33 267)	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(83 070)	83 070	-	-
გადატანა მესამე ეტაპზე	(187 503)	(7 389)	194 892	-
დაფარული სესხები	(4 805 467)	(140 711)	(463 392)	(5 409 570)
ბალანსი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3 694 001	121 147	275 996	4 091 145

გაუფასურების რეზერვის ცვლილება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	
	12-თვიანი (ECL)	სრული (ECL) არასაკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სრული (ECL) საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სულ
ბალანსი წლის დასაწყისში ბასს 39-ის მიხედვით				151 086
ცვლილება გამოწვეული ფასს 9-ის დანერგვით				194 890
ბალანსი წლის დასაწყისში ფასს 9-ის მიხედვით	104 362	10 662	230 952	345 976
ახალი გაცემული სესხები	92 030	-	-	92 030
გადატანა პირველ ეტაპზე	1 421	(333)	(1 088)	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(5 350)	5 350	-	-
გადატანა მესამე ეტაპზე	(89 770)	(3 199)	92 969	-
დაფარული სესხები	(129 020)	(8 532)	(196 151)	(333 703)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	-	-	-	-
სხვა ცვლილებები	132 542	4 624	3 757	140 923
რეზერვი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	106 215	8 572	130 439	245 226

გაცემული სესხების გაუფასურების პოლიტიკის შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია შენიშვნა 22 (რისკების მართვა).

ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ მიღებამდე გაცემულ სესხებთან დაკავშირებული ინფორმაცია წარმოდგენილია ქვემოთ.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით პორტფელის განაწილება გაცემული სესხების სეგმენტების მიხედვით შემდეგია:

	2017
უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	3 240 828
ძვირფასი ლითონებით და სხვა უზრუნველყოფით უზრუნველყოფილი სესხები	69 444
არაუზრუნველყოფილი სესხები	1 612 677
სულ გაცემული სესხები	4 922 949
მინუს გაუფასურების რეზერვი	(151 086)
სულ წმინდა გაცემული სესხები	4 771 863

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სესხების გაუფასურების ანარიცხების ჩაშლა გაცემული სესხების სეგმენტების მიხედვით შემდეგია:

	2017
უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	(115 769)
ძვირფასი ლითონებით და სხვა უზრუნველყოფით უზრუნველყოფილი სესხები	(442)
არაუზრუნველყოფილი სესხები	(34 875)
სულ გაცემული სესხები	(151 086)

ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ შიდა საკრედიტო რისკის კატეგორიების მიხედვით 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	გაცემული სესხები (ბრუტო)	გაუფასურების რეზერვი	გაცემული სესხები (ნეტო)	გაუფასურების რეზერვის შეფარდება მთლიან სესხებთან (ბრუტო)
	ლარი	ლარი	ლარი	ლარი
კლიენტებზე გაცემული სესხები				
სამომხმარებლო				
არავადაგადაცილებული	1 319 544	(6 598)	1 312 946	0.50%
30 დღემდე ვადაგაცილება	105 944	(2 649)	103 295	2.50%
31-60 დღემდე ვადაგაცილება	46 797	(2 340)	44 457	5.00%
61-90 დღემდე ვადაგაცილება	4 589	(367)	4 222	8.00%
91-180 დღემდე ვადაგაცილება	7 859	(1 100)	6 759	14.00%
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	75 248	(21 822)	53 426	29.00%
სულ სამომხმარებლო სესხები	1 559 981	(34 875)	1 525 106	2.24%
კლიენტებზე გაცემული სესხები				
ბიზნეს სესხი				
არავადაგადაცილებული	88 406	(442)	87 964	0.50%
სულ ბიზნეს სესხები	88 406	(442)	87 964	0.50%

	გაცემული სესხები (ბრუტო)	გაუფასურების რეზერვი	გაცემული სესხები (ნეტო)	გაუფასურების რეზერვის შეფარდება მთლიან სესხებთან (ბრუტო)
	ლარი	ლარი	ლარი	ლარი
კლიენტებზე გაცემული სესხები იპოთეკური				
არავადაგადაცილებული	2 234 678	(11 173)	2 223 505	0.50%
30 დღემდე ვადაგაცილება	361 619	(9 040)	352 579	2.50%
31-60 დღემდე ვადაგაცილება	105 071	(5 254)	99 817	5.00%
61-90 დღემდე ვადაგაცილება	10 983	(879)	10 104	8.00%
91-180 დღემდე ვადაგაცილება	173 317	(22 531)	150 786	13.00%
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	247 746	(66 891)	180 855	27.00%
სულ სამომხმარებლო სესხები	3 133 414	(115 769)	3 017 645	3.69%
სულ გაცემული სესხები	4 781 801	(151 086)	4 630 715	3.16%

8. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისათვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ნაშთი 01.01.2018	შემოსვლა	გასვლა	ნაშთი 31.12.2018
ღირებულება				
კომპიუტერული ტექნიკა და საკომუნიკაციო მოწყობილობები	14 080	-	-	14 080
სატრანსპორტო საშუალებები	23 054	-	-	23 054
ავეჯი და მოწყობილობები	13 945	1 800	-	15 745
დანარჩენი ძირითადი საშუალებები	17 070	4 070	(5 043)	16 097
კაპიტალური დანახარჯები იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით	5 136	887	-	6 023
	73 285	6 757	(5 043)	75 000
	ნაშთი 01.01.2018	გასვლა	ცვეთა წლის განმავლობაში	ნაშთი 31.12.2018
ცვეთა				
კომპიუტერული ტექნიკა და საკომუნიკაციო მოწყობილობები	(11 180)	0	(757)	(11 937)
სატრანსპორტო საშუალებები	(21 209)	0	(1844)	(23 053)
ავეჯი და მოწყობილობები	(13 520)	0	(407)	(13 927)
დანარჩენი ძირითადი საშუალებები	(12 241)	5043	(2235)	(9 434)
კაპიტალური დანახარჯები იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით	(3 480)	0	(560)	(4 040)
	(61 630)	5 043	(5 803)	(62 390)
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	11 655	1 714	(760)	12 610

	ნაშთი 01.01.2017	შემოსვლა	გასვლა	ნაშთი 31.12.2017
ღირებულება				
კომპიუტერული ტექნიკა და საკომუნიკაციო მოწყობილობები	11 655	2 425	-	14 080
სატრანსპორტო საშუალებები	23 054	-	-	23 054
ავეჯი და მოწყობილობები	13 927	315	(297)	13 945
დანარჩენი ძირითადი საშუალებები	16 771	299	-	17 070
კაპიტალური დანახარჯები იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით	5 136	-	-	5 136
	70 543	3 039	(297)	73 285
	ნაშთი 01.01.2017	გასვლა	ცვეთა წლის განმავლობაში	ნაშთი 31.12.2017
ცვეთა				
კომპიუტერული ტექნიკა და საკომუნიკაციო მოწყობილობები	(10 506)	-	(674)	(11 180)
სატრანსპორტო საშუალებები	(16 598)	-	(4 611)	(21 209)
ავეჯი და მოწყობილობები	(13 478)	297	(339)	(13 520)
დანარჩენი ძირითადი საშუალებები	(10 530)	-	(1 711)	(12 241)
კაპიტალური დანახარჯები იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით	(2 744)	-	(736)	(3 480)
	(53 856)	297	(8 071)	(61 630)
საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	16 687	2 742	(7 774)	11 655

ძირითადი საშუალებების ცვეთა დარიცხულია წრფივი მეთოდით, აქტივები ბალანსში ასახულია თვითღირებულებიდან აკუმულირებული ცვეთისა და გაუფასურების ზარალის თანხის გამოკლებით.

9. არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები 2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ნაშთი 01.01.2018	შემოსვლა	გასვლა	ნაშთი 31.12.2018
ღირებულება				
კომპიუტერული პროგრამა (ბანკი- 2000)	13 610	-	-	13 610
	13 610	-	-	13 610
	ნაშთი 01.01.2018	გასვლა	ცვეთა წლის განმავლობაში	ნაშთი 31.12.2018
ცვეთა				
კომპიუტერული პროგრამა (ბანკი- 2000)	(11 643)	-	(501)	(12 144)
	(11 643)	-	(501)	(12 144)
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1 967	-	(501)	1 466

	ნაშთი 01.01.2017	შემოსვლა	გასვლა	ნაშთი 31.12.2017
ღირებულება				
კომპიუტერული პროგრამა (ბანკი-2000)	11 610	2 000	-	13 610
	11 610	2 000	-	13 610
	ნაშთი 01.01.2017	გასვლა	ცვეთა წლის განმავლობაში	ნაშთი 31.12.2017
ცვეთა				
კომპიუტერული პროგრამა (ბანკი-2000)	(9 892)	-	(1 751)	(11 643)
	(9 892)	-	(1 751)	(11 643)
საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1 718	2 000	(1 751)	1 967

10. გადასახადები

საგადასახადო კანონმდებლობაში შესული ცვლილებები.

საქართველოს საგადასახადო კანონში მოგების გადასახადთან დაკავშირებით, 2016 წლის ივნისში შევიდა ცვლილებები, რომელიც ძალაშია 2017 წლის 1 იანვრიდან და ვრცელდება საქართველოში მოქმედ ყველა კომპანიაზე, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, რომლებისთვისაც ძალაში შესვლის თარიღი 2019 წლის 1 იანვრით განისაზღვრა. ახალი ნორმატიული აქტების თანახმად, მოგების გადასახადით იბეგრება დივიდენდების სახით საწარმოს პარტნიორ ფიზიკურ პირებზე ან პარტნიორ არარეზიდენტებზე განაწილებული მოგება და არა საწარმოს მიერ ფაქტობრივად მიღებული მოგება. დივიდენდების განაწილებაზე გადასახდელი გადასახადის ოდენობა დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. საწარმოებს უფლება აქვთ ჩაითვალონ 2008-2016 წლებში მიღებული მოგებიდან განაწილებულ დივიდენდებთან დაკავშირებული მოგების გადასახადი, არსებული ნორმატიული აქტების მიხედვით შესაბამისი პერიოდისთვის გადახდილი მოგების გადასახადის ოდენობით. საქართველოს რეზიდენტ კომპანიებს შორის დივიდენდების განაწილება არ იბეგრება მოგების გადასახადით.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობაში ზემოაღნიშნული ცვლილებები ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული ოპერაციების დაბეგვრას, რომლებიც შეიძლება ჩაითვალოს მოგების განაწილებად, როგორცაა მაგალითად, არასაბაზრო ფასით შესრულებული გარიგებები, ხარჯები, რომლებიც არ არის დაკავშირებული ბიზნესსაქმიანობასთან, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება. ასეთი ოპერაციების დაბეგვრა სცდება ბასს 12-ის „მოგებიდან გადასახადები“ მოქმედების არეალს და 2017 წლის 1 იანვრიდან აღირიცხება საოპერაციო საქმიანობასთან დაკავშირებული გადასახადების მსგავსად.

2018 წლის 30 მაისს ისევ მოხდა ცვლილება საქართველოს საგადასახადო კოდექსში, რის მიხედვითაც კომერციული ბანკი, საკრედიტო კავშირი, სადაზღვევო ორგანიზაცია, მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია და ლომბარდი მოგების გადასახადით საგადასახადო კოდექსის 97-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დაბეგვრის ობიექტის მიხედვით იბეგრებიან 2023 წლის 1 იანვრიდან.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული გადავადებული საგადასახადო აქტივი 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2016	აღიარებული მოგება- ზარალში	2017	აღიარებული მოგება- ზარალში	2018
გამოსაქვითი დროებითი სხვაობის საგადასახადო ეფექტი					
ფიზიკურ პირებზე გადაუხდელო პროცენტები	3 958	4 888	8 846	(5 381)	3 465
არამატერიალური აქტივები	320	141	460	(46)	414
ძირითადი საშუალებები	530	122	652	101	753
იჯარით აღებული შენობის კეთილმოწყობა	35	42	77	23	100
საპროცენტო შემოსავალი	-	-	-	6 134	6 134
სხვა აქტივების რეზერვი	-	-	-	28 545	28 545
გაცემული სესხები	6 198	16 465	22 663	(22 663)	-
გადავადებული საგადასახადო აქტივი	11 041	21 657	32 698	6 713	39 411
დასაბეგრი დროებითი სხვაობის საგადასახადო ეფექტი					
მისაღები ჯარიმები	(890)	(2 224)	(3 114)	3 105	(9)
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	(890)	(2 224)	(3 114)	3 105	(9)
წმინდა საგადასახადო აქტივები/(ვალდებულებები)	10 151	19 433	29 584	9 818	39 402

11. მიმდინარე საგადასახადო აქტივი/(ვალდებულება)

მიმდინარე საგადასახადო აქტივი/(ვალდებულება) 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2018 ლარი	2017 ლარი
მიმდინარე პერიოდში გადადილი მოგების გადასახადი	93 520	81 483
დანარჩენი მიმდინარე გადასახადები	2 963	2 695
გადასახდელი მოგების გადასახადი	(82 833)	(94 560)
ქონების გადასახადი	-	(505)
სულ მიმდინარე საგადასახადო აქტივი/(ვალდებულება)	13 650	(10 887)

12. სხვა აქტივები

სხვა აქტივები 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2018 ლარი	2017 ლარი
დასაკუთრებული ქონების რეალიზაციიდან წარმოქმნილი მოთხოვნა	84 171	104 870
სხვა მოთხოვნები	8 856	6 133
იპოთეკით დასაკუთრებული უძრავი ქონება	31 500	302 850
იპოთეკით დასაკუთრებული უძრავი ქონების შესაძლო დანაკარგის რეზერვი	(9 450)	-
სულ სხვა აქტივები	115 078	413 853

13. მიღებული სესხები

მიღებული აქტივები 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ფინანსური ინსტიტუტ.	იურიდიული პირიდან	ფიზიკური პირებიდან	სულ
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	977 000	0	1 933 574	2 910 575
გადასახდელი პროცენტი	6 195	0	58 970	65 165
ჯამი	983 195	0	1 992 544	2 975 740
სესხის მიღება	1045730	200000	2463545	3 709 275
სესხის დაფარვა	-1234493	0	-3083376	-4 317 869
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	788 237	200 000	1 313 744	2 301 981
გადასახდელი პროცენტი	4 904	164	23 099	28 167
ჯამი	793141	200164	1336843	2330149

2017 წლის შესადარის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, დარიცხული პროცენტის დავალიანება წარმოდგენილია ცალკე მუხლად. საანგარიშგებო პერიოდის ანგარიშგებაში ის გაერთიანებულია მიღებულ სესხებში.

კომპანიას სს „საქართველოს ბანკიდან“ მიღებული აქვს გრძელვადიანი სესხი ეროვნულ ვალუტაში ლარში, სესხის ნაშთი 2018 წლის წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით - 788 237 ლარია. სესხის წლიური საპროცენტო განაკვეთი შეადგენს 12%-ს. უზრუნველყოფის სახეს წარმოადგენს პარტნიორების პირადი უძრავი ქონება.

ასევე კომპანიას მიღებული აქვს სესხები ფიზიკური და იურიდიული პირებისაგან.

ფიზიკური პირებისაგან მიღებული სესხები ყველა არის არაუზრუნველყოფილი. საპროცენტო განაკვეთი 8% დან 14,75%-მდეა და 2018 წლის წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ნაშთი შეადგენს 1 313 744 ლარს, ხოლო იურიდიული პირებისაგან მიღებული სესხის საპროცენტო განაკვეთი 10% დან 15% მდეა და მისი ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 200 000 ლარს.

ქვემოთ ცრილში მოცემულია ვალდებულების დაფარვის ვადები და სქემა:

ვალდებულების დაფარვის ვადები და სქემა

	ვალუტა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის თარიღი	2018		2017	
				ნომინალური ღირ-ბა	საბალანსო ღირ-ბა	ნომინალური ღირ-ბა	საბალანსო ღირ-ბა
სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან	აშშ დოლარი	12%	2019	788 237	788 237	977 000	977 000
არაუზრუნველყოფილი სესხი დაკავშირებული ფიზიკური პირებისაგან	აშშ დოლარი	8-15%	2020	20 075	20 075	45 364	45 364
არაუზრუნველყოფილი სესხები სხვა ფიზიკური პირებისაგან	აშშ დოლარი	4-14.5%	2020	96 035	96 035	88 060	88 060
არაუზრუნველყოფილი სესხები სხვა ფიზიკური პირებისაგან	აშშ დოლარი	10-14.75%	2020	1 197 633	1 197 633	1 793 801	1 793 801
არაუზრუნველყოფილი სესხები სხვა ფიზიკური პირებისაგან	ევრო	10%	2020	-	-	6 349	6 349
არაუზრუნველყოფილი სესხი დაკავშირებული იურიდიული პირებისაგან	ლარი	10-15%	2019	200 000	200 000	-	-
სულ საპროცენტო განაკვეთის მატარებელი ვალდებულებები				2 301 981	2 301 981	2 910 574	2 910 574

ფინანსური საქმიანობიდან მოზიდული სახსრების ანალიზი

ინფორმაცია ფინანსური საქმიანობიდან მოზიდული სახსრების ცვლილებების მ/შ ფულადი და არაფულადი სახით წარმოდგენილია ქვემოთ:

	ნაშთი 31.12.2018	ნაშთი 31.12.2017	სულ	ცვლილება პერიოდში	
				ფულადი	არაფულადი
სესხები ფინანსური ინსტიტუტებიდან	788 237	977 000	(188 763)	(188 763)	-
სესხები იურიდიული პირიდან	200 000	-	200 000	200 000	-
სესხები ფიზიკური პირებიდან	1 313 744	1 933 574	(619 830)	(619 830)	-
სულ	2 301 981	2 910 574	(608 593)	(608 593)	-

14. სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2018 ლარი	2017 ლარი
მომწოდებლებზე დავალიანება	5 345	786
გაცემული სესხების დასაფარად წინასწარ შემოტანილი თანხები	16 513	14 787
სხვა ვალდებულებები	152 618	-
სულ სხვა ვალდებულებები	174 476	15 572

სხვა ვალდებულება მოიცავს ფიზიკური პირისაგან მიღებულ სესხს, რომელიც გარდაიცვალა და მემკვიდრის საბოლოო დადგენის პროცესი არ დასრულებულა.

15. საკუთარი კაპიტალი

საკუთარი კაპიტალი 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2018 ლარი	2017 ლარი
საწესდებო კაპიტალის საწყისი ნაშთი	2 277 300	2 277 300
საწესდებო კაპიტალის ზრდა (შემცირება)	(268 475)	-
სულ საწესდებო კაპიტალი	2 008 825	2 277 300
გაუნაწილებელი მოგების საწყისი ნაშთი	51 785	10 366
ფაას 9-ის გამოყენებით გამოწვეული მოგების კორექტირება	(194 890)	-
დივიდენდის გაცემა	-	(382 667)
მიმდინარე პერიოდის მოგება	120 143	424 086
გაუნაწილებელი მოგების (დაუფარავი ზარალის) საბოლოო ნაშთი	(22 962)	51 785
სულ საკუთარი კაპიტალი	1 985 863	2 329 085

ფაას 9 - ით გამოწვეული ცვლილება განმარტებულია პუნქტი 3.1.1 - ში.

16. საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2018	2017
	ლარი	ლარი
საპროცენტო შემოსავლები იურ/პირებისათვის მიცემული სესხებიდან	21 682	19 779
საპროცენტო შემოსავლები ფიზ/პირებისათვის მიცემული სესხებიდან	959 216	992 177
სულ საპროცენტო შემოსავალი	980 898	1 011 956
საპროცენტო ხარჯი ბანკებიდან მიღებულ სესხებზე	(107 792)	(54 766)
საპროცენტო ხარჯი იურიდიულ პირებიდან მიღებულ სესხებზე	(164)	-
საპროცენტო ხარჯი ფიზიკურ პირებიდან მიღებულ სესხებზე	(175 437)	(244 287)
სულ საპროცენტო ხარჯი	(283 393)	(299 053)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	697 505	712 903

17. შემოსავალი ჯარიმების სახით

შემოსავალი ჯარიმის სახით 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2018	2017
	ლარი	ლარი
დაგროვილი საჯარიმო საპროცენტო დავალიანების დარიცხვა	32 016	37 093
30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებული საპროცენტო დავალიანების დაფარვა	50 691	90 567
სულ შემოსავალი ჯარიმებიდან	82 707	127 659

18. საპროცედურო შემოსავალი

საპროცედურო შემოსავალი 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2018	2017
	ლარი	ლარი
საკომისიო სესხის გაცემის მომსახურებიდან	31 386	43 115
საკომისიო სხვა მომსახურებიდან	775	1 274
სულ საპროცედურო შემოსავალი	32 161	44 390

19. საოპერაციო ხარჯი

საოპერაციო ხარჯი 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2018	2017
	ლარი	ლარი
პერსონალის ხარჯი	154 478	155 946
ცვეთა და ამორტიზაციის ხარჯი	6 304	9 822
კომუნალური მომსახურების ხარჯი	4 057	3 961
კომუნიკაციის ხარჯი	2 967	2 105
ოფისის იჯარის ხარჯი	24 000	23 500
შენობებისა და ფასეულობის დაცვის ხარჯები	1 800	1 800
აუდიტორული მომსახურების ხარჯი	10 000	10 000
ზარალი სხვა აქტივების შესაძლო დანაკარგების მიხედვით	190 300	-
სხვა საოპერაციო ხარჯი	53 810	25 733
სულ საოპერაციო ხარჯი	447 716	232 867

20. კურსთა შორის სხვაობის წმინდა ზარალი

კურსთა შორის სხვაობის წმინდა ზარალი 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2018 ლარი	2017 ლარი
კურსთა შორის სხვაობის მოგება	157 944	66 442
კურსთა შორის სხვაობის ზარალი	(206 981)	(127 833)
კურსთა შორის სხვაობის წმინდა ზარალი	(49 037)	(61 391)

21. მოგების გადასახადის ხარჯი

მოგების გადასახადის ხარჯი 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2018 ლარი	2017 ლარი
მიმდინარე საგადასახადო ხარჯი	82 833	94 560
დროებითი სხვაობის თავდაპირველ წარმოქმნასთან და გაუქმებასთან დაკავშირებული გადავადებული საგადასახადო ხარჯი (შემოსავალი)	(9 818)	(19 433)
საგადასახადო ხარჯი	73 015	75 127

მოგების გადასახადის ხარჯისა და სააღრიცხვო მოგებას შორის კავშირი

	2018 ლარი	2017 ლარი
მოგება/(ზარალი) მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე	193 159	499 213
კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთი	15%	15%
გადასახადის თანხა 15% განაკვეთით	28 974	74 882
<u>გამოუქვითავი დანახარჯების საგადასახადო შედეგი საგადასახადო მოგების განსაზღვრისას</u>	<u>44 041</u>	<u>245</u>
საგადასახადო ხარჯი	73 015	75 127

22. რისკების მართვა, პოლიტიკა და პროცედურები

კომპანიის საქმიანობა დაკავშირებულია შემდეგ ფინანსურ რისკებთან:

- ✓ საკრედიტო რისკი;
- ✓ ლიკვიდურობის რისკი;
- ✓ საბაზრო რისკი:
 - საპროცენტო განაკვეთის რისკი;
 - სავალუტო რისკი;

ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტები, საიდანაც კომპანიას შეიძლება წარმოექმნას რისკები არის შემდეგი:

	2018	2017
ფული და ფულადი ეკვივალენტები	462 362	102 362
გაცემული სესხები	3 845 919	4 771 863
სხვა აქტივები	115 078	413 853
მიღებული სესხები	2 330 149	2 975 740

ხელმძღვანელობის მიერ შემუშავებული რისკების მართვის პოლიტიკა მიზნად ისახავს კომპანიის წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირებას, ანალიზსა და მართვას, სათანადო რისკების ლიმიტების დაწესების, საკონტროლო მექანიზმების განსაზღვრის, რისკების დონისა და ლიმიტების დაცვის რეგულარული მონიტორინგის გზით.

კომპანიის ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია რისკების მართვის სტრუქტურისა და ძირითადი რისკების მართვის ზედამხედველობაზე, რისკების მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების განახლებაზე და კომპანიაზე არსებითი გავლენის მქონე რისკების დამტკიცებზე.

22.1. საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის მსესხებლის ან სხვა კონტრაგენტის მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობა გამოიწვევს კომპანიის ფინანსურ ზარალს.

კომპანიას შემუშავებული აქვს საკრედიტო რისკების მართვის პოლიტიკა.

საკრედიტო პოლიტიკა განსაზღვრავს შემდეგს:

- სასესხო/საკრედიტო განაცხადის განხილვისა და დამტკიცების პროცედურებს;
- მსესხებლის გადახდისუნარიანობის შეფასების მეთოდოლოგიას;
- უზრუნველყოფის შეფასების მეთოდოლოგიას;
- საკრედიტო დოკუმენტაციის მოთხოვნებს;
- სესხებისა და სხვა საკრედიტო რისკების მუდმივი მონიტორინგის პროცედურებს.

სესხის განაცხადის დაფინანსება/არდაფინანსების შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს საკრედიტო კომიტეტი და ამტკიცებს კომპანიის ხელმძღვანელი. ხელმძღვანელისათვის დასამტკიცებლად წარდგენილი სესხები ეფუძნება საკრედიტო პოლიტიკით განსაზღვრულ პირობებს. წარმოდგენილი ინფორმაციის სიზუსტესა და სისწორეზე პასუხისმგებელია სესხის ოფიცერი, რომელიც კლიენტის ბიზნესის დეტალურად შესწავლისა და მისი საკრედიტო რისკის პირველადი შეფასების საფუძველზე ავსებს სასესხო განაცხადს. ამისათვის ის იყენებს შეფასების მოდელებს და განცხადებაში წარდგენილი ინფორმაციის შემოწმების პროცედურებს. საბოლოოდ, საკრედიტო კომიტეტის წევრები გარკვეული კრიტერიუმების მიხედვით (კლიენტის საკრედიტო ისტორია; ფინანსური მდგომარეობა; ბიზნესის კონკურენტუნარიანობა და ა.შ.) აფასებენ სესხის განაცხადს.

მონიტორინგის საფუძველზე კლიენტის გადახდისუნარიანობის კონტროლი საშუალებას იძლევა, დროულად იქნეს თავიდან აცილებული ფინანსური ზარალის მიღების რისკი. მონიტორინგს ახორციელებენ სესხის ოფიცრები და მის შედეგებს წარუდგენენ ხელმძღვანელობას. მონიტორინგის შედეგები ყოველთვიურად წარედგინება კომპანიის ხელმძღვანელს, რათა დროულად მოხდეს რეაგირება მოსალოდნელ რისკებზე. მონიტორინგის სისტემა ხელს უწყობს საკრედიტო რისკის დროულ განეიტრალებას.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს. საკრედიტო რისკის მატარებელი ფინანსური აქტივები 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისათვის წარმოდგენილია ქვემოთ:

	2018	2017
ფული და ფულადი ეკვივალენტები	462 362	102 362
გაცემული სესხები	3 845 980	4 771 863
სხვა აქტივები	115 078	413 853

22.1.1. ცვლილება ფინანსური აქტივების გაუფასურების შეფასებაში

ფასს 9-ის მიღებამ ფუნდამენტურად შეცვალა კომპანიის მიდგომები გაცემული სესხების გაუფასურების ანარიცხებთან დაკავშირებით. ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ მოითხოვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL)-ის დაანგარიშებას კომპანიის მფლობელობაში არსებული ყველა ფინანსური აქტივისათვის, რომელიც აღრიცხულია, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ან რეალური ღირებულებით შეფასებული სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით.

გაუფასურების ანარიცხები ეფუძნება (ECL)-ს, რომელიც გაანგარიშებულია 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე დაყრდნობით, თუ არ შეიმჩნევა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ან გაუფასურების სხვა ნიშნები რეზერვების შექმნის თარიღიდან, რა შემთხვევაშიც მოსალოდნელი საკრედიტო რეზერვის ზარალი დაეყრდნობა აქტივის არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს. 12 თვიანი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, კერძოდ ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის შემთხვევების შედეგად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომელიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და 12-თვიანი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება ან ინდივიდუალურად, ან კოლექტიურად, შესაბამისი ფინანსური აქტივების პორტფელის ხასიათიდან გამომდინარე.

კომპანიის საკრედიტო პოლიტიკის მიხედვით 2018 წლის პირველი იანვრიდან თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს შეფასდება, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის თუ არა გაზრდილი ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი, რისთვისაც გაითვალისწინებს დეფოლტის რისკის ცვლილებას ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში შესაბამისად კომპანია აჯგუფებს თავის სესხებს 1-ელ, მე-2, მე-3 ეტაპებად და შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებულად:

პირელი ეტაპი:

სესხების თავდაპირველი აღიარებისას კომპანია ქმნის რეზერვს თორმეტი თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით.

მეორე ეტაპი:

როდესაც სესხის წარმოშობის შედეგად საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, კომპანია ქმნის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს. მეორე ეტაპის სესხები ასევე მოიცავს ისეთ სესხებს, რომელთა საკრედიტო რისკი შემცირებულია და სესხი რეკლასიფიცირებულია მესამე ეტაპიდან.

მესამე ეტაპი:

სესხები, რომელიც გაუფასურებულად მიიჩნევა. კომპანია ქმნის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს.

შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული

შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული არის ისეთი ფინანსური აქტივები, რომლებიც გაუფასურებულია თავდაპირველი აღიარებისას. შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული აქტივები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით. თავდაპირველი აღიარებისას და საპროცენტო შემოსავლის აღიარება შემდეგ ხდება კრედიტის მიხედვით დაკორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება და შემცირება ხდება მხოლოდ აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებებს შესაბამისად. ფასს 9-ის მოთხოვნების შესაბამისად რისკის მართვის პროცესში, საკრედიტო რისკის გამოვლენის დადგენა რთული პროცესია, რომელიც გარკვეული მოდელის გამოყენებას გულისხმობს.

კომპანია ფასს 9-ის მოთხოვნებით საკრედიტო ზარალის (ECL) გასაზომად შემდეგ მოდელს იყენებს.

- ✓ დეფოლტის ალბათობა (PD)
- ✓ დეფოლტით გამოწვეული დანაკარგი (LGD)
- ✓ დეფოლტის რისკის პიზიცია (EAD)

აღნიშნული პარამეტრები შეფასებულია შიდა სტატისტიკური და ისტორიული მონაცემების გამოყენებით და გამიზნულია სამომავლო პროგნოზის ასახვისათვის.

PD დეფოლტის ალბათობა

დეფოლტის ალბათობა არის გარკვეულ დროის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის შესაძლებლობის შეფასება. დეფოლტი შეიძლება დადგეს შესაფასებელი პერიოდის გარკვეულ მომენტში თუ სესხი ჯერ კიდევ პორტფელის ნაწილია.

EAD დეფოლტის მომენტისათვის დაუფარავი დავალიანება

დეფოლტის მომენტისათვის დაუფარავი დავალიანება არის დავალიანების შეფასება დეფოლტის სამომავლო თარიღისათვის, საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ დავალიანებაში მოსალოდნელი ცვლილებების გათვალისწინებით, რომელთა შორისაცაა ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდა.

LGD დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში

დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში არის დროის გარკვეულ მომენტში დეფოლტის დადგომის შემთხვევაში წარმოქმნილი ზარალის შეფასება ეყრდნობა სხვაობას გადასახდელ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომელთა მიღებასაც კომპანია მოელის, მათ შორის უზრუნველყოფის საგნის რეალიზაციის გზით. ჩვეულებრივ გამოიხატება დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების პროცენტის სახით.

22.1.2. მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი ECL შეფასება

კომპანია მოსალოდნელ საკრედიტო დანაკარგებს აფასებს ინდივიდუალურად ან ჯგუფურად. ECL-ფასდება ინდივიდუალურად ისეთი სესხების მიმართ, რომელმაც განიცადა გაუფასურების ზარალის გამომწვევი მოვლენა, ასეთი მსესხებლებისათვის ანალიზდება სხვადასხვა იმფორმაცია; ფინანსური რისკები, ვადაგადაცილების სტატუსი, რესტრუქტურიზაცია, უზრუნველყოფის რეალური ღირებულება.

ინდივიდუალურად შეფასებული სესხებისათვის ფასდება ხელშეკრულებით გათვალისწინებული, კომპანიის მიერ მისაღები ფულადი ნაკადებისა და მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების სხვაობის მიმდინარე ღირებულებით, რომელიც დისკონტირებულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. მოსალოდნელი თანხების გათვლაში ჩაირთვება უზრუნველყოფის რეალიზაციით მიღებული თანხები.

ECL-ის შეფასება ჯგუფურად

სესხების ჯგუფურად შეფასებისათვის, კომპანია პორტფელს ყოფს სამ სეგმენტად: A. უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები, B. ძვირფასი ლითონებით და სხვა უზრუნველყოფით უზრუნველყოფილი სესხები და C. არაუზრუნველყოფილი სესხები. თითოეული სეგმენტი კომპანიის მიერ შეფასებული მსგავსი საკრედიტო რისკის შესაბამისად იყოფა 7 კატეგორიად. ორგანიზაცია (ECL)-ის შეფასებას ახდენს, მსგავსი საკრედიტო რისკის მატარებელ 21 ჯგუფად რომელიც ასახულია ქვემოთ მოტანილ ცხრილში:

საკრედიტო პორტფელის სეგმენტი	ვადაგაცილების დღეები	რესტრუქტურიზირებული სესხი	ჯგუფი	ეტაპი
A. უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	0	არა	A.1	I
	0-30	არა	A.2	I
	30-60	არა	A.3	II
	60-90	არა	A.4	II
	0-90	დიახ	A.5	II
	>90-ზე	დიახ	A.6	III
	>90-ზე	არა	A.7	III
B. ძვირფასი ლითონებით და სხვა უზრუნველყოფით უზრუნველყოფილი სესხები	0	არა	B.1	I
	0-30	არა	B.2	I
	30-60	არა	B.3	II
	60-90	არა	B.4	II
	0-90	დიახ	B.5	II
	>90-ზე	დიახ	B.6	III
	>90-ზე	არა	B.7	III
C. არაუზრუნველყოფილი სესხი	0	არა	C.1	I
	0-30	არა	C.2	I
	30-60	არა	C.3	II
	60-90	არა	C.4	II
	0-90	დიახ	C.5	II
	>90-ზე	დიახ	C.6	III
	>90-ზე	არა	C.7	III

22.1.3. დეფოლტის განსაზღვრა

კომპანია დეფოლტს აღიარებს შემდეგ შემთხვევაში:

- ✓ მსესხებლის გარდაცვალება;
- ✓ გარე ფაქტორები, რომელიც არ ექვემდებარება კონტროლს და რომლის გამოც კლიენტი გადახდის უუნარო ხდება;
- ✓ 90 დღეზე ვადა გადაცილებული სესხები;
- ✓ აქტივების კატეგორია, რომლებიც ორგანიზაციის საკრედიტო პოლიტიკისა და საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციების მიხედვით არის „არასტანდარტული“ „საეჭვო“ და „უიმედო“ სესხები.

დეფოლტის განსაზღვრა შესაბამისობაშია ფასს 9-ის რეგულაციების მიხედვით 90 დღიანი ვადაგადაცილების პრეზუმციასთან.

22.1.4. საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად, საგრძნობლად გაიზარდა თუ არა ფინანსურ ისტრუმენტებზე საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ კომპანია მხედველობაში იღებს სათანადო და არგუმენტირებულ ხარისხობრივ და რაოდენობრივ იმფორმაციას, რომელიც ხელმისაწვდომია მიზანშეუწონელი ძალისხმევისა და ხარჯების გარეშე. ეს დაფუძნებულია წარსულ გამოცდილებაზე და მომავლის პროგნოზისათვის საჭირო იმფორმაციაზე. რომელიც ხელმისაწვდომია მიზანშეუწონელი ძალისხმევისა და ხარჯების გარეშე.

როდესაც აქტივზე ვადაგადაცილება 30 დღეზე მეტია, კომპანია მიიჩნევს, რომ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა და აქტივი ხდება გაუფასურების მოდელის მე-2 ეტაპზე ანუ დანაკარგის რეზერვი იქმნება მთელი არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით.

ასევე აქტივების კატეგორია, რომელიც კომპანიის საკრედიტო პოლიტიკის და საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციის მიხედვით არის „საყურადღებო სესხი“ მიიჩნევა რისკის მნიშვნელოვან ზრდად. რესტრუქტურირებული სესხები, როცა მოდიფიკაცია არ არის დაკავშირებული მატერიალურ ზარალთან ჩაითვლება რისკის მნიშვნელოვან ზრდად და მიეკუთვნება მე -2-ე ეტაპს.

22.1.5. დეფოლტის ალბათობის კოეფიციენტის PD განსაზღვრა

თითოეული ჯგუფისათვის დეფოლტის ალბათობის კოეფიციენტის გასნასაზღვრად კომპანია იყენებს ისტორიულ მონაცემებსა და გადაუხდელობის მონაცემებზე დაყრდნობით დეფოლტის სტატისტიკურ ანალიზს.

ამ მიდგომით ხდება თითოეული ჯგუფის 12 თვიანი დეფოლტის ალბათობის გამოთვლა, რომლის გათვალისწინებით გამოითვლება არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა პორტფელის ვადის ამოწურვამდე. სესხს რომელმაც განიცადა დეფოლტი, უპირობოდ განესაზღვრება 100%-ანი ალბათობა.

22.1.6. დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) განსაზღვრა

გაუფასურების მოდელის კიდევ ერთი კომპონენტია (LGD). ის გამოიყენება მოსალოდნელი დანაკარგის მოცულობის განსაზღვრისათვის რომელიც შეიძლება წარმოიშვას დეფოლტის შემთხვევაში. ამ მაჩვენებლის გამოსათვლელად კომპანია იყენებს ბოლო სამი წლის განმავლობაში გადეფოლტებული სესხების მაჩვენებელს და ამ სესხებზე დეფოლტის მომენტიდან საანგარიშგებო პერიოდამდე განხორციელებული თანხების შემოღინებებს ყოველ წლიურ ჭრილში. ფულადი ნაკადები დისკონტირდება სეგმენტის საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის დაანგარიშება ხდება ცალ-ცალკე თითოეული სეგმენტისათვის.

22.1.7. დეფოლტის რისკის პოზიციის (EAD) განსაზღვრა

(EAD) წარმოადგენს პოტენციური დეფოლტის მომენტში ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე საკრედიტო რისკის ზეგავლენის შეფასებას. ეს წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტი განაკვეთით დისკონტირებულ ფულად ნაკადს დეფოლტის მომენტში.

დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიცია ყველა სეგმენტისათვის ცალ-ცალკე დაანგარიშდება, მიმდინარე სესხის თანხიდან მოსალოდნელი ცვლილებების გათვალისწინებით. მოსალოდნელ ცვლილებებში იგულისხმება გრაფიკით გათვალისწინებული ძირის დაფარვები ვადაგადაცილების მომენტამდე, %-ის დარიცხვები ვადაგადაცილების მომენტიდან დეფოლტამდე.

დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიციის დათვლა ხდება სეგმენტის საშუალო საკონტრაქტო ვადიანობის განმავლობაში, თითოეულ წელს ცალ-ცალკე.

22.1.8. საპროგნოზო ინფორმაციის გამოყენება

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების გამოთვლებში კომპანია იყენებს საპროგნოზო ინფორმაციას. ეს ინფორმაცია მოიცავს ეკონომიური ინდიკატორების პროგნოზს, რომელსაც ეროვნული ბანკი აქვეყნებს პერიოდულად. დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრის საფუძველს ქმნის სამი ეკონომიკური სცენარი (საბაზისო, პესიმისტური, ოპტიმისტური). თითოეული მათგანი დეფოლტის განსხვავებულ ალბათობას იძლევა. ამ სცენარების შეწონვა ქმნის დეფოლტის საშუალო შეწონილი ალბათობის საფუძველს, რომელიც მოსალოდნელი საკრედიტო დანახარჯების გამოთვლაში გამოიყენება.

ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ მიზნებისათვის საქართველოს ეროვნული ბანკი აქვეყნებს მაკროეკონომიკური ინდიკატორების პროგნოზებს სხადასხვა სცენარით და მათ წონას გამოთვლებში. საბაზისო სცენარი ყველაზე სავარაუდო სცენარია და მისი წონა გამოთვლებში 50%-ია. პესიმისტური და ოპტიმისტური სცენარების წონა 25%-ია.

კომპანია დეფოლტის ალბათობის გამოთვლისათვის იყენებს საქართველოს მშპ-ის ზრდის კოეფიციენტის და ინფლაციის განაკვეთის მაკროეკონომიკურ ინდიკატორებს.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია 2018 წლის 31 დეკემბერს გამოყენებული 2019-2021 წლების საქართველოს ეკონომიკურ სცენარებში შესული ინდიკატორები.

	2019	2020	2021
მშპ-ის ზრდის დონე			
საბაზისო სცენარი	5.0%	5.0%	5.0%
აღმავალი სცენარი	6.0%	5.5%	5.0%
დაღმავალი სცენარი	2.0%	2.5%	3.5%
უმუშევრობის დონის ცვლილება			
საბაზისო სცენარი	2.9%	3.0%	3.0%
აღმავალი სცენარი	3.4%	3.2%	3.0%
დაღმავალი სცენარი	4.5%	4.0%	3.0%

22.2. საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები შეიცვლება საბაზრო ფასების ცვლილებების გამო. საბაზრო რისკი მოიცავს სავალუტო რისკს, საპროცენტო განაკვეთის რისკს. საბაზრო რისკი წარმოიშობა საპროცენტო განაკვეთების მატარებელი ფინანსური ინსტრუმენტების ღია პოზიციებიდან, რომლებიც რეაგირებენ სავალუტო კურსების რყევებზე.

საბაზრო რისკების მართვის მიზანია კომპანიაზე მათი გავლენის მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში, რისკზე ამონაგების ოპტიმიზაციის ფონზე.

22.3. საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები განიცდის ცვლილებას საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების გამო.

კლიენტებზე ყველა სესხი ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით გაიცემა. კომპანიას ასევე ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე მნიშვნელოვანი პროცენტიანი ვალდებულებები აქვს, რომელთა უმეტესობისთვისაც საპროცენტო განაკვეთს აწესებს კომპანია. ამრიგად, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ კომპანიას არ აქვს ბაზარზე საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების მნიშვნელოვანი რისკი.

კომპანია პროცენტის დარიცხვას აჩერებს იმ გაცემულ სესხებზე, რომელთა ამოღება გართულებული იყო და სასამართლოს მიერ სათანადო გადაწყვეტილება მიღებული. არსებული სოციალურ-ეკონომიკური გარემოების გათვალისწინებით, კომპანია უკიდურეს შემთხვევებში მიმართავს სააღსრულებო ბიუროს, კუთვნილი თანხების იძულებით დასაბრუნებლად.

საპროცენტო განაკვეთის შედარებითი ანალიზი.

საპროცენტო განაკვეთის რისკების მართვა ხდება საპროცენტო განაკვეთების მონიტორინგით. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია საპროცენტო განაკვეთის შედარებითი მდგომარეობა, ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტებისათვის:

	3 თვეზე ნაკლები	3-6 თვე	6-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	უპროც ენტო	საბალანსო ღირებულება
31/12/2018							
აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები						462 362	462 362
კლიენტებზე გაცემული სესხები	12 200	25 833	134 563	3 241 147	384 354	-	3 798 097
მისაღები პროცენტები	47 822	-	-	-	-	-	47 822
სულ	60 022	25 833	134 563	3 241 147	384 354	462 362	4 308 280
ვალდებულებები							
მიღებული სესხები	(107 198)	(350 000)	(200 000)	(1644 783)	-	-	(2 301 981)
გადასახდელი პროცენტები	(28 168)	-	-	-	-	-	(28 168)
სულ	(135 366)	(350 000)	(200 000)	(1644 783)	-	-	(2 330 149)
გადაფარვა	(75 344)	(324 167)	(65 437)	1 596 364	384 354	462 362	1 978 132

	3 თვეზე ნაკლები	3-6 თვე	6-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	უპროცენტო	საბალანსო ღირებულება
31 დეკემბერი 2017							
წელი							
აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები						102 362	102 362
კლიენტებზე გაცემული სესხები	595 493	346 270	680 240	3 008 712	-	-	4 630 715
მისაღები პროცენტები	141 148	-	-	-	-	-	141 148
სულ	736 341	346 270	680 240	3 008 712	-	102 362	4 874 225
ვალდებულებები							
მიღებული სესხები	(334 955)	(246 955)	(345 596)	(1 983 068)	-	-	(2 910 575)
გადასახდელი პროცენტები	(65 166)	-	-	-	-	-	(65 165)
სულ	(400 121)	(246 955)	(345 596)	(1 983 068)	-	-	(2 975 740)
გადაფარვა	336 520	99 315	334 644	1 025 644	-	102 362	1 898 485

საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთები

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში ასახულია საპროცენტო განაკვეთის მატარებელი აქტივებისა და ვალდებულებების საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთები 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ეს საპროცენტო განაკვეთები ასახავს ამ აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვამდე შემოსავლიანობის მიახლოებით მაჩვენებელს.

	2018			2017		
	საშუალო ეფექტური განაკვეთი %			საშუალო ეფექტური განაკვეთი %		
	ლარი	აშშ დოლარი	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	ევრო
საპროცენტო განაკვეთის მატარებელი აქტივები კლიენტებზე გაცემული სესხები	31%	27%	27%	27%	24%	24%
საპროცენტო განაკვეთის მატარებელი ვალდებულებები მიღებული სესხები	12%	11%	10%	12%	12%	10%

22.4. სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები განიცდის ცვლილებას სავალუტო გაცვლითი კურსის გამო.

ქვემოთ მოტანილ ცხრილებში ასახულია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების უცხოური სავალუტო პოზიციის გავლენის სტრუქტურა 2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	EUR კვ. ლარი	USD კვ. ლარი	RUR კვ. ლარი	TRY კვ. ლარი	სულ ლარი
31 დეკემბერი 2018 წელი					
აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	24 792	165 139	4 154	1 025	195 110
კლიენტებზე გაცემული სესხები	3 922	408 042	-	-	411 963
სულ აქტივები	28 714	573 181	4 154	1 025	607 073
ვალდებულებები					
სესხები	6 278	1 307 466	-	-	1 939 603
სულ ვალდებულებები	6 278	1 307 466	-	-	1 939 603
წმინდა პოზიცია	22 435	(734 285)	4 154	1 025	(706 671)

	EUR კვ. ლარი	USD კვ. ლარი	RUR კვ. ლარი	TRY კვ. ლარი	სულ ლარი
31 დეკემბერი 2017 წელი					
აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	21 668	62 761	431	811	85 670
კლიენტებზე გაცემული სესხები	38 282	1 493 660	-	-	1 531 942
სულ აქტივები	60 210	1 556 421	171	811	1 617 612
ვალდებულებები					
სესხები	6 349	1 839 165	-	-	1 845 514
სულ ვალდებულებები	6 349	1 839 165	-	-	1 845 514

ქვემოთ მოცემულია წლის განმავლობაში გამოყენებული მნიშვნელოვანი სავალუტო გაცვლითი კურსები:

	საშუალო განაკვეთი		სპოტ განაკვეთი ანგარიშსწორების თარიღისათვის	
	2018	2017	2018	2017
1 აშშ დოლარი	2.5345	2.5095	2.6766	2.5922
1 ევრო	2.9913	2.8322	3.0701	3.1044

22.5. ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანია სიმძლევებს წააწყდება ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებული სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულებისას, რომლებიც დაკავშირებულია ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის გადაცემასთან. ლიკვიდურობის რისკი წარმოიქმნება მაშინ, როდესაც აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობა განსხვავებულია. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობისა და საპროცენტო განაკვეთების შესაბამისობა და/ან მათი კონტროლირებადი შეუსაბამობა წარმოადგენს ლიკვიდურობის მართვის ქვაკუთხედს. სრული შესაბამისობის მიღწევა ფინანსურ ინსტიტუტში იშვიათია, რამდენადაც ბიზნესი ხშირად გაურკვეველ დროს ვითარდება და თანაც სხვადასხვა ტიპისაა.

კომპანია მართავს ლიკვიდურობას, უზრუნველყოფს რა ხელმისაწვდომ თანხებს ნებისმიერ დროს ვადადამდგარი, ნაღდ ფულთან დაკავშირებული ვალდებულებების ჯეროვანი შესრულების მიზნით.

კომპანია ცდილობს შეინარჩუნოს დივერსიფიცირებული და სტაბილური დაფინანსება, რომელიც მოიცავს გრძელვადიან და მოკლევადიან სესხებს ბანკებისა და სხვა პირებისაგან, რათა შეძლოს სწრაფად და შეუფერხებლად უპასუხოს გაუთვალისწინებელ ლიკვიდურობის მოთხოვნებს.

ლიკვიდურობის მართვის პოლიტიკა ითვალისწინებს:

- მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების განსაზღვრას ძირითადი ვალუტების მიხედვით და ლიკვიდური აქტივების დონის გათვალისწინებით, რომელიც აუცილებელი იქნება ამ კუთხით;
- დაფინანსების დივერსიფიცირებული წყაროების შენარჩუნებას;
- ვალდებულებების კონცენტრაციისა და პროფილის მართვას;
- ვალდებულებების დაფინანსების გეგმის უზრუნველყოფას;
- ლიკვიდურობისა და დაფინანსების გეგმების უზრუნველყოფას გაუთვალისწინებელი გარემოებების შემთხვევაში.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ასახულია მოსალოდნელი დაფარვის ვადების მიხედვით 2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრისათვის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული ფინანსურ აქტივებთან და ვალდებულებებთან დაკავშირებული თანხების ანალიზი:

	3 თვეზე ნაკლები	3-6 თვე	6-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	სულ
31 დეკემბერი 2018 წელი						
აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	462 362	-	-	-	-	462 362
კლიენტებზე გაცემული სესხები	12 200	25 833	134 563	3 241 147	384 354	3 798 097
მისაღები პროცენტები	47 822	-	-	-	-	47 822
სხვა აქტივები	115 078	-	-	-	-	115 078
სულ	637 462	25 833	134 563	3 241 147	384 354	4 423 359
ვალდებულებები						
მიღებული სესხები	(107 198)	(350 000)	(200 000)	(1 644 783)	-	(2 301 981)
გადასახდელი პროცენტები	(28 167)	-	-	-	-	(28 167)
სხვა ვალდებულებები	(174 476)	-	-	-	-	(174 476)
სულ	(309 841)	(350 000)	(200 000)	(1 644 783)	-	(2 504 624)
გადაფარვა	327 621	(324 167)	(65 437)	1 596 364	384 354	1 918 735

	3 თვეზე ნაკლები	3-6 თვე	6-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	სულ
31 დეკემბერი 2017 წელი						
აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	102 362	-	-	-	-	102 362
კლიენტებზე გაცემული სესხები	595 493	346 270	680 240	3 008 712	-	4 630 715
მისაღები პროცენტები	141 148	-	-	-	-	141 148
სხვა აქტივები	413 853	-	-	-	-	413 853
სულ	1 252 856	346 270	680 240	3 008 712	-	5 288 078
ვალდებულებები						
მიღებული სესხები	(334 955)	(246 955)	(345 596)	(1 983 069)	-	(2 910 575)
გადასახდელი პროცენტები	(65 165)	-	-	-	-	(65 165)
სხვა ვალდებულებები	(26 459)	-	-	-	-	(26 459)
სულ	(426 580)	(246 955)	(345 596)	(1 983 068)	-	(3 002 199)
გადაფარვა	826 277	99 315	334 644	1 025 643	-	2 285 879

23. კაპიტალის მართვა

საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილია მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების კაპიტალის მინიმალური სიდიდის მოთხოვნები. ამ მოთხოვნების მიზანია განმტკიცდეს საკმარისი გადახდისუნარიანობის ზღვრები. კომპანიის მიზანია შეასრულოს ეს მოთხოვნები და შესაბამისად, იგი აკმაყოფილებს მინიმალური საწესდებო კაპიტალის მოთხოვნებს, რომელიც 2018 წლის 1 სექტემბრისთვის განსაზღვრული იყო არანაკლებ 500 000 ლარისა.

კაპიტალის მართვისას კომპანია მიზნად ისახავს, რომ დაიცვას კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი, რათა მან გააგრძელოს პარტნიორთა შემოსავლით უზრუნველყოფა, ასევე უზრუნველყოს ადეკვატური შემოსავალი რისკის დონის შესაბამისი მომსახურების ფასების დაწესებით.

კომპანია კაპიტალის სიდიდეს განსაზღვრავს რისკის პროპორციულად. კომპანია ახორციელებს კაპიტალის სტრუქტურის მართვას და მასში კორექტირებები შეაქვს ეკონომიკურ პირობებსა და შესაბამის აქტივებთან დაკავშირებულ რისკის მახასიათებლებში მომხდარი ცვლილებების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან კორექტირების მიზნით, კომპანიამ შეიძლება შეცვალოს მესაკუთრეებისთვის გადასახდელი დივიდენდების სიდიდე, დაუბრუნოს მესაკუთრეებს კაპიტალი, გაზარდოს კაპიტალი ან გაყიდოს აქტივები ვალის შესამცირებლად.

24. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ბასს 24-ის „დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“ მიხედვით მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორსაც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორითაც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის.

კომპანიის საბოლოო საზედამხედველო ორგანო არის სამეთვალყურეო საბჭო.

ქვემოთ წარმოდგენილია სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების ანაზღაურება (პრემია) და დირექტორის ხელფასი, რომლებიც შესულია თანამშრომელთა ხელფასებში და საიჯარო ხარჯი (შენიშვნა 19). ასევე

სხვა დაკავშირებული მხარეების მიმართ განხორციელებული ოპერაციები, რომლებიც შესულია გაცემულ და მიღებულ სესხებში (შენიშვნა 7 და 13) 2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის:

	2018		2017	
	პარტნიორებთან დაკავშირებული	სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან	პარტნიორებთან დაკავშირებული	სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან
	ლარი	ლარი	ლარი	ლარი
დარიცხული ხელფასები	30 000	22 500	30 000	22 500
დარიცხული პრემიები	1 250	9 187	3 875	4 000
	31 250	31 687	33 875	26 500

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების შედეგად მიღებული ნაშთები და მოგება ან ზარალი შემდეგია:

	2018		2017	
	პარტნიორებთან დაკავშირებული ოპერაციებით	სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან დაკავშირებით	პარტნიორებთან დაკავშირებული ოპერაციებით	სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან დაკავშირებით
	ლარი	ლარი	ლარი	ლარი
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება				
აქტივები				
გაცემული სესხები	74 987	32 933	78 336	37 952
მისაღები პროცენტები	782	243	544	82
ვალდებულებები				
მიღებული სესხები	220 075	-	19 442	25 922
გადასახდელი პროცენტები	4 029	-	1 541	153
სრული შემოსავლების ანგარიშგება				
საპროცენტო შემოსავალი	9 098	4 777	19 423	15 475
საპროცენტო ხარჯები	5 048	-	4 188	2 929
საიჯარო ხარჯი	24 000	-	23 500	-

25. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება

სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიზანია იმ ფასთან მიახლოება, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. მაგრამ განუსაზღვრელობებისა და სუბიექტური მოსაზრების გათვალისწინებით, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული ისე, რომ მისი რეალიზება შესაძლებელია აქტივის დაუყოვნებლივ გაყიდვით ან ვალდებულებების გადაცემით.

სამართლიანი ღირებულების იერარქია

ორგანიზაცია სამართლიანი ღირებულებებს აფასებს სამართლიანი ღირებულების შემდეგი იერარქიით, რომელიც ასახავს შეფასებებში გამოყენებული მონაცემების მნიშვნელობას:

- 1-ლი დონე - ანალოგიური ინსტრუმენტის კოტირებული საბაზრო ფასი (არაკოტირებული) აქტიურ ბაზარზე;
- მე-2 დონე - პირველ დონეში შესული კოტირებული ფასების გარდა სხვა პირდაპირ (ანუ ფასების სახით) ან არაპირდაპირ (ანუ ფასებიდან მიღებული) დაკვირვებადი მონაცემები. ეს კატეგორია მოიცავს ინსტრუმენტებს, რომლებიც ფასდება შემდეგი მონაცემების გამოყენებით: მსგავსი ინსტრუმენტების კოტირებული ფასები ისეთ ბაზრებზე, რომლებიც ნაკლებად აქტიურად ითვლება; ან სხვა შეფასების მეთოდები, რა შემთხვევაშიც, შეფასებაში მონაწილე ყველა მნიშვნელოვანი მონაცემი პირდაპირ ან არაპირდაპირ არის ბაზრიდან მოპოვებადი;

მე-3 დონე - არადაკვირვებადი (არასაბაზრო) მონაცემები. ეს კატეგორია მოიცავს ყველა ისტრუმენტს, რომელთა შეფასების მეთოდიც ეყრდნობა ისეთ ინფორმაციას, რომელიც არ შეიცავს დაკვირვებად (საბაზრო) მონაცემებს და არადაკვირვებადი (არასაბაზრო) მონაცემები მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ინსტრუმენტის შეფასებაზე. ამ კატეგორიაში შედის ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება მსგავსი ინსტრუმენტების კოტირებული ფასების საფუძველზე, რა შემთხვევაშიც მნიშვნელოვანი არასაბაზრო კორექტირებები ან დაშვებებია საჭირო ან ინსტრუმენტებს შორის განსხვავების ასახვისათვის.

ქვემოთ მოცემულია მეთოდოლოგია და დაშვებები იმ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, რომლებიც არ არის აღრიცხული ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით.

აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური, მოთხოვნამდე ან ხასიათდება მოკლევადიანობით (სამ თვეზე ნაკლები), უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას.

ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

გაცემული სესხების და ნასესხები სახსრების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით ანალოგიური პირობების, საკრედიტო რისკის და დარჩენილი ვადის მქონე სესხების მიმდინარე განაკვეთის გამოყენებით.

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას არ გააჩნია სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტები.

ქვემოთ ცხრილში გაანალიზებულია ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულება 2018 წლისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში დონეების მიხედვით, რომლებზეც განაწილებულია სამართლიანი ღირებულების შეფასება. რიცხობრივი მონაცემები ეყრდნობა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებს:

სამართლიანი ღირებულების შეფასება:				
აქტიურ ბაზრებზე კოტირებული ფასები (1-ლი დონე)	მნიშვნელოვანი საბაზრო მონაცემები (მე-2 დონე)	მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემები (მე-3 დონე)	სულ	საბალანსო ღირებულება
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	462 362	-	462 362
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	-	3 845 919	3 845 919
ვალდებულებები				
მიღებული სესხები	-	2 330 149	-	2 330 149

სამართლიანი ღირებულების შეფასება:				
აქტიურ ბაზრებზე კოტირებული ფასები (1-ლი დონე)	მნიშვნელოვანი საბაზრო მონაცემები (მე-2 დონე)	მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემები (მე-3 დონე)	სულ	საბალანსო ღირებულება
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	102 362	-	102 362
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	-	4 771 863	4 771 863
ვალდებულებები				
მიღებული სესხები	-	2 975 740	-	2 975 740

26. პოტენციური ვალდებულებები

კომპანიის ბიზნეს საქმიანობა წარმოებს საქართველოში. საქართველო ანხორციელებს ეკონომიკურ რეფორმებს და საბაზრო ეკონომიკის მოთხოვნების მიხედვით ავითარებს სამართლებრივ, საგადასახადო და სარეგულაციო ბაზას. ქართული ეკონომიკის მომავალი მდგრადობა ბევრადაა დამოკიდებული ამ რეფორმებზე და იმაზე, თუ ქვეყნის ხელისუფლების მიერ გადადგმული ნაბიჯები რამდენად იქნება ეფექტური ეკონომიკური, ფინანსური და ფულად-საკრედიტო პოლიტიკის განვითარებისათვის. ჩვეულებრივ საქმიანობის ფარგლებში შესაძლებელია კომპანიის წინააღმდეგ სარჩელი აღიძვას. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ თუ რაიმე სარჩელის გამო ორგანიზაციას დაეკისრება პასუხისმგებლობა, მისი მოცულობა უარყოფითად არ იმოქმედებს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე ან სამომავლო საქმიანობის შედეგებზე.

საქართველოს საგადასახადო და საბაჟო კანონმდებლობა, არსებული რედაქციით ნაწილობრივ ბუნდოვანია და ექვემდებარება სხვადასხვანაირ ინერპრეტაციას, შერჩევით და არათანმიმდევრულ გამოყენებას და შესაძლებელია კომპანიის ისეთი ოპერაციები და საქმიანობა დადგეს მომავალში ნებისმიერ დროს ეჭვქვეშ, რომლებიც წარსულში ეჭვქვეშ არ დამდგარა. ამის გამო კომპანიას შესაბამისი ორგანოების მიერ შეიძლება დაეკისროს დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები.

საგადასახადო ორგანოების მიერ შემოწმებას ექვემდებარება სამი კალენდალური წელი. ზოგ შემთხვევაში საგადასახადო შემოწმებამ შეიძლება უფრო დიდი პერიოდიც მოცვას. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ მოქმედ კანონმდებლობას სათანადოდ განმარტავს და რომ კომპანიას დარიცხული აქვს ყველა სათანადო გადასახადი.

საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებული პირობითი ვალდებულება

კომპანია მომავალში გადაიხდის საიჯარო გადასახადელებს შეუქცევად საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებით. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომავალი ერთწლიანი საიჯარო ქირა შეადგენს 24 000 ლარს.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას ჰქონდა შემდეგი აქტიური იჯარის ხელშეკრულება საოფისე ფართზე, რომლებიც მდებარეობს: ქ. ქუთაისი, ი. ჭავჭავაძის გამზირი # 33.

27. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2017 წლის 23 დეკემბერს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ“ საქართველოს კანონში შეტანილ იქნა ცვლილება, რომლის მიხედვითაც კანონის ამოქმედებამდე რეგისტრირებულმა მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებმა განადგებული კაპიტალის მინიმალური ოდენობა უნდა შეავსონ 2019 წლის 1 ივლისამდე შემდეგი თანამიმდევრობით:

ა) არანაკლებ 500 000 (ხუთასი ათასი) ლარისა – 2018 წლის 1 სექტემბრამდე;

ბ) არანაკლებ 1 000 000 (ერთი მილიონი) ლარისა – 2019 წლის 1 ივლისამდე.

აღნიშნული ცვლილება ძალაშია 2018 წლის 11 იანვრიდან (გამოქვეყნებიდან).

ამ ცვლილებას გავლენა არ მოუხდენია კომპანიის 2018 წლის ფინანსურ შედეგებზე. შესაბამისად არც შემდგომ პერიოდში ახდენს გავლენას, რამდენადაც კომპანიის კაპიტალის სიდიდე ფარავს საკანონმდებლო ცვლილებების შედეგად მოთხოვნილ კაპიტალის სიდიდეს.

კომპანიამ ფინანსური ანგარიშგების შედგენიდან ფინანსური ანგარიშგების გამოშვებამდე გამოაცხადა და გასცა 55 326 ლარი წინასწარი დივიდენდის სახით.

28. ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცება

ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებულია შპს მისო „გლობალ კრედიტის“ პარტნიორთა კრების მიერ 2019 წლის 7 აგვისტოს.

შპს მისო „გლობალკრედიტი“

მმართველობითი ანგარიშგება 2018 წლის 31 დეკემბრით

დასრულებული წლისთვის

საქმიანობის მიმოხილვა

კომპანიის საქმიანობა და რეზულტატები

მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია გლობალ კრედიტი დაფუძნდა 2008 წლის 10 ოქტომბერს. იგი ფუნქციონირებს ქ. ქუთაისში, როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება. გლობალ კრედიტის საქმიანობის ზედამხედველობას ახორციელებს სამეთვალყურეო საბჭო, ხოლო მართვას აღმასრულებელი დირექტორი. კომპანიის საქმიანობა რეგულირდება კანონით მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ. მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების რეგისტრაციას ახორციელებს საქართველოს ეროვნული ბანკი, რომელიც აწესებს სტანდარტებს მისო-ებისათვის და აკონტროლებს მისი დამფუძნებლების საქმიან რეპუტაციას. მისო დადგენილ ვადებში წარადგენს ყველა ტიპის ანგარიშგებას საქართველოს ეროვნულ ბანკში, ასევე რეგულარულად აქვეყნებს სათანადო ინფორმაციას კომპანიის ვებ-გვერდზე. არსებული კანონმდებლობის შესაბამისად მიკროსაფინანსო ორგანიზაციას არ აქვს უფლება მიიღოს რაიმე ტიპის ანაბარი და ძირითადად ფინანსდება პარტნიორთა შენატანით და საბანკო და ინდივიდუალური სესხებით არსებული რეგულაციის ფარგლებში. ერთ კლიენტზე გასაცემის სესხის მაქსიმალური თანხა შეადგენს 100,000 ლარს.

გლობალ კრედიტი ახორციელებს კერძო, იურიდიული პირების საბრუნავი და ფიქსირებული აქტივების ფინანსირებას, ასევე გაიცემა სესხების სამომხმარებლო დანიშნულებით. კლიენტების მომსახურება ხდება კომპანიის ოფისში, რომელიც განთავსებულია ქალაქის კომერციულად აქტიურ უბანში. კლიენტები შპს გლობალ კრედიტ-ს ძირითადად მიმართავენ პროცედურების სიმარტივის გამო, ასევე კონკურენტებთან შედარებით მცირე საპროცენტო განაკვეთის გათვალისწინებით.

2019 წლიდან კომპანიაში განხორციელდა ეროვნული ბანკის ახალი რეგულაციების შესაბამისი სტანდარტების დანერგვა ფიზიკური და იურიდიული პირების დაკრედიტების თვალსაზრისით. კერძოდ, ხდება მსესხებელის შემოსავლების, გასავლების დოკუმენტური დადასტურება და მათი გადახდისუნარიანობის შესწავლა. აღნიშნული ინფორმაციის კონსოლიდირება ხდება სასესო განაცხადის ფორმაში და განიხილება საკრედიტო კომიტეტზე.

კომპანიაში დანერგილია თანამედროვე საოპერაციო პროგრამა, რომელიც შემუშავებულია “ალტა სოფთვეარი“-ს მიერ. პროგრამა უზრუნველყოფს კომპანიის ოპერაციების სრულყოფილ აღრიცხვასა და ანალიზს. ამავე დროს, მზადდება დეტალური ფინანსური და საკრედიტო ანგარიშგების მომზადება ეროვნული ბანკის მიერ დამტკიცებული პარამეტრების მიხედვით.

კომპანიის მისია

გლობალ კრედიტის მიზანს წარმოადგენს დააფინანსოს კერძო სექტორი და კომპანიები, რათა უზრუნველყოს მათი სტაბილური ზრდა და პერსპექტივა. ასევე, გასცეს სესხები დამწყებ ბიზნესზე და შექმნას დამატებითი დასაქმების შესაძლებლობები. კომპანია გეგმავს მოიზიდოს დამატებითი რესურსი საქმიანობის გაფართოების მიზნით. გავხსნას ახალი ფილიალები, დანერგოს ახალი პრდოდუქტები და გაზარდოს კლიენტურის ბაზა. მიუხედავად ამისა, ბიზნეს გეგმა არ ითვალისწინებს მნიშვნელოვან ცვლილებას კომპანიის სტრატეგიაში და მეთოდოლოგიაში. დაგეგმილი ზრდის ტემპი სავსებით შეესაბამება პორთფელის არსებულ დინამიკას.

კომპანიის მესაკუთრეები და მმართველი გუნდი

კომპანია წარმოადგენს 100%-ით კერძო საკუთრებას. მისი დამფუძნებლები მოღვაწეობენ სხვადასხვა ბიზნესში და გააჩნიათ დადებითი რეპუტაცია.

სოსო ჭანტურია, 40%-ანი წილი მფლობელი, სამშენებლო კომპანიის მესაკუთრეა. ელგუჯა თავბერიძე, 40%-ანი წილის მფლობელი, ფლობს და მართავს გამომცემლობას. თემურ ნიკოლაძე, 30 წლის მანძილზე მუშაობდა ბანკში ხელმძღვანელ პოზიციაზე და განსაზღვრავს კომპანიის განვითარების ძირითად მიმართულებებს. კომპანიაში ხელმძღვანელ პოზიციებზე დასაქმებულია სათანადო გამოცდილების სპეციალისტები:

ნატალია ლილუაშვილი	მთავარი ბუღალტერი: 30 წლის განმავლობაში მუშაობდა საბანკო დაწესებულებების საფინანსო განყოფილებაში.
გიორგი ნიკოლაძე	პროექტების მენეჯერი: 19 წლის განმავლობაში მუშაობდა სხვადასხვა ბანკში საკრედიტო, საოპერაციო განყოფილებებში
გიორგი ცერცვაძე	საკრედიტო განყოფილების უფროსი: გააჩნია მიკროსაფინანსო ორგანიზაციაში 10 წლიანი მუშაობის გამოცდილება

კომპანიის მიერ შემთავაზებული სერვისი და პროდუქტები

მიმდინარე ეტაპზე კომპანია გასცემს სესხებს ბიზნეს და სამომხმარებლო დანიშნულებით მაქსიმუმ 10 წლის ვადით. ბიზნესის შემთხვევაში, ძირითადად ფინანსდება საბრუნავი და ფიქსირებული აქტივები. სამომხმარებლო სესხები გაიცემა რემონტისათვის, ავტომობილისა და საყოფაცხოვრებო ტექნიკის შეძენის მიზნით:

შეთავაზებული პროდუქტების ჩამონათვალი:

პროდუქტი	მიზნობრიობა	პროცენტის დიაპაზონი	გაცემის საკომისიო	უზრუნველყოფა
ბიზნეს სესხი	ფიქსირებული აქტივების შეძენა	15-25%	0.5 – 1.5%	პერსონალური გარანტია/უძრავი ქონება
ბიზნეს სესხი	სარემონტო სამუშაოები	15-25%	0.5 – 1.5%	პერსონალური გარანტია/უძრავი ქონება
ბიზნეს სესხი	საბრუნავი საშუალებები	15-25%	0.5 – 1.5%	პერსონალური გარანტია/უძრავი ქონება
სამომხმარებლო სესხი	ავტომობილის შეძენა	18-30%	0.5 – 2%	პერსონალური გარანტია/უძრავი ქონება
სამომხმარებლო სესხი	საყოფაცხოვრებო ტექნიკა	18-30%	0.5 – 2%	პერსონალური გარანტია/უძრავი ქონება
სამომხმარებლო სესხი	სესხის რეფინანსირება	15-30%	0.5 – 2%	პერსონალური გარანტია/უძრავი ქონება
სამომხმარებლო სესხი	რემონტი	15-30%	0.5 – 2%	პერსონალური გარანტია/უძრავი ქონება

კომპანიას წინსწრების საკომისიო არ გააჩნია სესხის მაქსიმალური თანხაა 100,000 ლარი. 2,000 ლარამდე სესხების გაიცემა პერსონალური გარანტიის საფუძველზე. უძრავი ქონების შემთხვევაში დატვირთული ქონების საბაზრო ფასი შეადგენს სესხის თანხის 130%-ს, ხოლო მანქანა დანადგარების შემთხვევაში კრედიტის თანხის 300%-ს. სესხის დამტკიცების/უარყოფის ვადა – 1 დღე.

კონკურენცია

მიმდინარე ეტაპზე მიკროსაფინანსო ბაზარი მაღალი კონკურენციით ხასიათდება. განსხვავებულ სეგმენტზე მოქმედი კომპანიები აქცენტს აკეთებენ სხვადასხვა ფაქტორებზე არსებული სტრატეგიიდან და შესაძლებლობებიდან გამომდინარე. ცხრილში წარმოდგენილია კომპანიისა და კონკურენტი ორგანიზაციების სუსტი და ძლიერი მხარეები სხვადასხვა ფაქტორების გათვალისწინებით

გლობალ კრედიტს უჭირავს თავისი ნიშა ბანკსა და მისო-შორის. პიროვნული ნდობა, ლოიალურობა და რეპუტაცია მნიშვნელოვან როლს თამაშობს კლიენტების მოზიდვის კუთხით. არსებული მმართველობის ფარგლებში პორტფელის მოცულობა და მოთხოვნა სტაბილურია, თუმცა მნიშვნელოვანი ზრდა არ აღინიშნება

ორბანიზაციული სტრუქტურა

მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის სტრუქტურა დაყოფილია ოთხ ძირითად განყოფილებად:

საფინანსო სამსახური	უზრუნველყოფს კომპანიის აღრიცხვისა და ფინანსური გატარებების სისტემის გამართულ ფუნქციონირებას
საკრედიტო განყოფილება	სასესხო პორტფელის მართვა და მონიტორინგი
იურიდიული სამსახური	სახელმწიფო სტრუქტურებთან ურთიერთობა და პრობლემური კლიენტების მართვა
საღარი	ყოველდღიური ოპერაციების წარმართვა

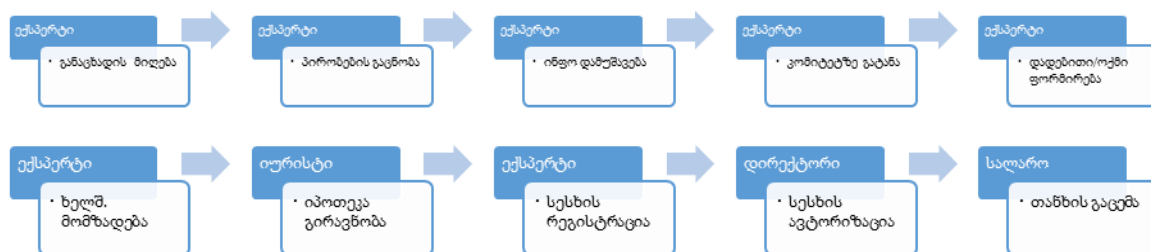
ოპერაციები

კომპანიის ოპერაციები შეიძლება დაიყოს 3 ძირითად კატეგორიად:

- ბიზნეს და სამომხმარებლო სესხები;
- სწრაფი გზავნილები;
- კონვერტაციები;

პროცესების წარმართება აქვემოთმოცემული დიაგრამის შესაბამისად:

სესხის გაცემა

გზავნილების მიღება

გაგზავნა

კონვერტაცია

მოკლევადიანი ბეჭედი

მიმდინარე ეტაპზე გლობალ კრედიტს გააჩნია კლიენტთა სტაბილური ბაზა, რომელთა დაკმაყოფილება ხდება არსებულ რესურსებზე დაყრდნობით. ბაზარზე არსებული სიტუაციიდან გამომდინარე კომპანია არ გეგმავს მნიშვნელოვან ცვლილებებს მართვის სტრატეგიაში. პროცედურების სრული დაცვით მოხდება სესხების გაცემა და მაღალი გადახდუსუნარიანობის მქონე კლიენტების მობილიზება, პორთფელის სტაბილურობის შენარჩუნების მიზნით

ბაჟიფვის არხები

მიმდინარე ეტაპზე გაყიდვის არხი წარმოდგენილია კომპანიის ოფისის სახით ქალაქის ეკონომიკურად აქტიურ უბანში, სადაც ასევე ფუნქციონირებს სათაო სტრუქტურა. ვინაიდან კომპანიას არ გააჩნია საკმარისი რესურსები სტაბილური ზრდისათვის, ერთი ოფისი სავსებით საკმარისია არსებული კლიენტების დაკმაყოფილების მიზნით. 2020 წლის ბოლოს იგეგმება ახალი ფილიალის გახსნა ქალაქის ცენტრალურ ნაწილში. ეს უბანი გამოირჩევა ხალხმრავლობით და საზოგადოებრივი დაწესებულებების სიმრავლით. ვფიქრობთ მნიშვნელოვნად შეუწყობს ხელს სამომხმარებლო პროდუქტების გაყიდვების ზრდას, ბრენდის ცნობადობის ამაღლებას და ბაზრის წილის ზრდას.

ანალიტიკური ინფორმაცია

კომპანიის საკრედიტო პორთფელი წლების მიხედვით (ლარი):

წელი	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
საკრედიტო პორთფელი	2,228,308	2,958,384	3,763,468	3,895,396	4,106,395	4,318,052	4,630,715	3,798,097
სულ აქტივები	2,344,495	3,117,672	3,911,267	4,265,780	4,518,467	5,016,085	5,331,284	4,490,488
მოგება	311,450	424,224	680,237	553,553	569,651	421,267	424,086	120,143

კომპანიის ზარალზე გასვლის მიზეზს წარმოადგენდა, საექვო და უიმედო ვალების შეფასების პოლიტიკის გამკაცრება, რაც განხორციელდა ახალი რეგულაციების შესაბამისად.

კომპანიის განვითარება

პროგრამული უზრუნველყოფა:

2018 წლიდან კომპანიამ გადადგა მნიშვნელოვანი ნაბიჯები ინფორმაციის მართვის სისტემების გაუმჯობესების მიზნით. 2017 წლის მეორე ნახევრიდან ხელშეკრულება გააფორმა საქართველოში ერთ-ერთ ყველაზე ძლიერ პროგრამული უზრუნველყოფის კომპანიასთან “ალტა სოფთვეარ”, რომელიც თანამშრომობს საქართველოს უმსხვილეს ბანკებსა და საფინანსო ინსტიტუტებთან. აღნიშნული პროგრამული უზრუნველყოფის მეშვეობით სრულდება როგორც ყოველდღიური ოპერაციები, ასევე ეროვნული ბანკისათვის მისაწოდებელი საკმაოდ დეტალური ფინანსური ანგარიშგებები.

გარდა ამისა, გაფორმდა ხელშეკრულება და დაინერგა პროგრამა “ტრანსგარდი”, რომელიც უზრუნველყოფს კლიენტების სრულყოფილ იდენტიფიკაციას, მათ გადამოწმებას ტერორისტულ, პოლიტიკურად აქტიურ პირთა სიებში.

2019 წლიდან ჩავერთეთ “კრედიტ ინფოს”-ს გლობალურ ბაზაში, სადაც ხდება კლიენტების გადამოწმება არსებული დავალიანებების შესწავლის მიზნით. ამასთან ერთად რეგულარულად იტვირთება ინფორმაცია ჩვენი კომპანიის მსესხებელების არსებული ვალდებულებების შესახებ.

აღნიშნული ღონისძიებები მიმართულია, რათა სრულყოფილად დაკმაყოფილდეს ახალი რეგულაციის მოთხოვნები მსესხებელების გადახდისუნარიანობის შესწავლის მიზნით.

რეზერვები:

კომპანიაში ჩატარდა ინტენსიური მუშაობა არსებული პროცედურების რეზერვების რეგულაციებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით. მოხდა საკრედიტო პორთფელში არსებული კლიენტების ხელახალი განხილვა და რისკების ადეკვატურ კატეგორიაში მოქცევა.

მსესხებელების შემოსავლების ანალიზი:

კომპანიაში შევიმუშავეთ შემოსავლების შესწავლის ბანკებში არსებულ მეთოდოლოგიის ანალოგიური სისტემა, რომელიც შესაძლებლობას გვაძლევს შემოსავლების სათანადო ანალიზის შედეგად გავცეთ სესხები და მისაღებ ღონეზე ვმართოთ პორთფელის რისკები.

რისკების მართვა, პოლიტიკა და პროცედურები

კომპანიის საქმიანობა დაკავშირებულია შემდეგ ფინანსურ რისკებთან:

- ✓ საკრედიტო რისკი;
- ✓ ლიკვიდურობის რისკი;
- ✓ საბაზრო რისკი:
 - საპროცენტო განაკვეთის რისკი;
 - სავალუტო რისკი;

ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტები, საიდანაც კომპანიას შეიძლება წარმოექმნას რისკები არის შემდეგი:
ფული და ფულადი ეკვივალენტები
გაცემული სესხები
სხვა აქტივები
მიღებული სესხები

ხელმძღვანელობის მიერ შემუშავებული რისკების მართვის პოლიტიკა მიზნად ისახავს კომპანიის წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირებას, ანალიზსა და მართვას, სათანადო რისკების ლიმიტების დაწესების, საკონტროლო მექანიზმების განსაზღვრის, რისკების დონისა და ლიმიტების დაცვის რეგულარული მონიტორინგის გზით.

კომპანიის ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია რისკების მართვის სტრუქტურისა და ძირითადი რისკების მართვის ზედამხედველობაზე, რისკების მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების განახლებაზე და კომპანიაზე არსებითი გავლენის მქონე რისკების დამტკიცებზე.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის მსესხებლის ან სხვა კონტრაგენტის მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობა გამოიწვევს კომპანიის ფინანსურ ზარალს.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობა არის მეპაიეებისათვის სესხების გაცემა და წევრების ფინანსური უზრუნველყოფა, ამდენად საკრედიტო რისკი დიდ როლს თამაშობს ორგანიზაციის რისკების მართვაში.

კომპანიას შემუშავებული აქვს საკრედიტო რისკების მართვის პოლიტიკა.

საკრედიტო პოლიტიკა განსაზღვრავს შემდეგს:

- სასესხო/საკრედიტო განაცხადის განხილვისა და დამტკიცების პროცედურებს;
- მსესხებლის გადახდისუნარიანობის შეფასების მეთოდოლოგიას;
- უზრუნველყოფის შეფასების მეთოდოლოგიას;
- საკრედიტო დოკუმენტაციის მოთხოვნებს;
- სესხებისა და სხვა საკრედიტო რისკების მუდმივი მონიტორინგის პროცედურებს.

სესხის განაცხადის დაფინანსება/არდაფინანსების შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს საკრედიტო კომიტეტი და ამტკიცებს კომპანიის ხელმძღვანელი. ხელმძღვანელისათვის დასამტკიცებლად წარდგენილი სესხები ეფუძნება საკრედიტო პოლიტიკით განსაზღვრულ პირობებს. წარმოდგენილი ინფორმაციის სიზუსტესა და სისწორეზე პასუხისმგებელია სესხის ოფიცერი, რომელიც კლიენტის ბიზნესის დეტალურად შესწავლისა და მისი საკრედიტო რისკის პირველადი შეფასების საფუძველზე ავსებს სასესხო განაცხადს. ამისათვის ის იყენებს შეფასების მოდელებს და განცხადებაში წარდგენილი ინფორმაციის შემოწმების პროცედურებს. საბოლოოდ, საკრედიტო კომიტეტის წევრები გარკვეული კრიტერიუმების მიხედვით (კლიენტის საკრედიტო ისტორია; ფინანსური მდგომარეობა; ბიზნესის კონკურენტუნარიანობა და ა.შ.) აფასებენ სესხის განაცხადს.

მონიტორინგის საფუძველზე კლიენტის გადახდისუნარიანობის კონტროლი საშუალებას იძლევა, დროულად იქნეს თავიდან აცილებული ფინანსური ზარალის მიღების რისკი. მონიტორინგს ახორციელებენ სესხის ოფიცერები და მის შედეგებს წარუდგენენ ხელმძღვანელობას. მონიტორინგის შედეგები ყოველთვიურად წარედგინება კომპანიის ხელმძღვანელს, რათა დროულად მოხდეს რეაგირება მოსალოდნელ რისკებზე. მონიტორინგის სისტემა ხელს უწყობს საკრედიტო რისკის დროულ განეიტრალებას.

ცვლილება ფინანსური აქტივების გაუფასურების შეფასებაში

ფასს 9-ის მიღებამ ფუნდამენტურად შეცვალა კომპანიის მიდგომები გაცემული სესხების გაუფასურების ანარიცხებთან დაკავშირებით. ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ მოითხოვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL)-ის დაანგარიშებას კომპანიის მფლობელობაში არსებული ყველა ფინანსური აქტივისათვის, რომელიც

აღრიცხულია, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ან რეალური ღირებულებით შეფასებული სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით.

გაუფასურების ანარიცხები ეფუძნება (ECL)-ს, რომელიც გაანგარიშებულია 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე დაყრდნობით, თუ არ შეიმჩნევა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ან გაუფასურების სხვა ნიშნები რეზერვების შექმნის თარიღიდან, რა შემთხვევაშიც მოსალოდნელი საკრედიტო რეზერვის ზარალი დაყრდნობა აქტივის არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს. 12 თვიანი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, კერძოდ ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის შემთხვევების შედეგად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომელიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და 12-თვიანი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება ან ინდივიდუალურად, ან კოლექტიურად, შესაბამისი ფინანსური აქტივების პორტფელის ხასიათიდან გამომდინარე.

კომპანიის საკრედიტო პოლიტიკის მიხედვით 2018 წლის პირველი იანვრიდან თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს შეფასდება, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის თუ არა გაზრდილი ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი, რისთვისაც გაითვალისწინებს დეფოლტის რისკის ცვლილებას ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში შესაბამისად კომპანია აჯგუფებს თავის სესხებს 1-ელ, მე-2, მე-3 ეტაპებად და შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებულად:

პირელი ეტაპი:

სესხების თავდაპირველი აღიარებისას ორგანიზაცია ქმნის რეზერვს თორმეტი თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით.

მეორე ეტაპი:

როდესაც სესხის წარმოშობის შედეგად საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, კომპანია ქმნის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს. მეორე ეტაპის სესხები ასევე მოიცავს ისეთ სესხებს, რომელთა საკრედიტო რისკი შემცირებულია და სესხი რეკლასიფიცირებულია მესამე ეტაპიდან.

მესამე ეტაპი:

სესხები, რომელიც გაუფასურებულად მიიჩნევა. კომპანია ქმნის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს.

შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული

შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული არის ისეთი ფინანსური აქტივები, რომლებიც გაუფასურებულია თავდაპირველი აღიარებისას. შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული აქტივები აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით. თავდაპირველი აღიარებისას და საპროცენტო შემოსავლის აღიარება შემდეგ ხდება კრედიტის მიხედვით დაკორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება და შემცირება ხდება მხოლოდ აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებებს შესაბამისად. ფასს 9-ის მოთხოვნების შესაბამისად რისკის მართვის პროცესში, საკრედიტო რისკის გამოვლენის დადგენა რთული პროცესია, რომელიც გარკვეულ მოდელების გამოყენებას გულისხმობს.

კომპანია ფასს 9-ის მოთხოვნებით საკრედიტო ზარალის (ECL) გასაზომად შემდეგ მოდელებს იყენებს.

- ✓ დეფოლტის ალბათობა (PD)
- ✓ დეფოლტით გამოწვეული დანაკარგი (LGD)
- ✓ დეფოლტის რისკი პიზიცია (EAD)

აღნიშნული პარამეტრები შეფასებულია შიდა სტატისტიკური და ისტორიული მონაცემების გამოყენებით და გამიზნულია სამომავლო პროგნოზის ასახვისათვის.

PD დეფოლტის ალბათობა

დეფოლტის ალბათობა არის გარკვეულ დროის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის შესაძლებლობის შეფასება. დეფოლტი შეიძლება დადგეს შესაფასებელი პერიოდის გარკვეულ მომენტში თუ სესხი ჯერ კიდევ პორტფელის ნაწილია.

EAD დეფილტის მომენტისათვის დაუფარავი დავალიანება

დეფოლტის მომენტისათვის დაუფარავი დავალიანება არის დავალიანების შეფასება დეფოლტის სამომავლო თარიღისათვის, საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ დავალიანებაში მოსალოდნელი ცვლილებების გათვალისწინებით, რომელთა შორისაცაა ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდა.

LGD დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში

დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში არის დროის გარკვეულ მომენტში დეფოლტის დადგომის შემთხვევაში წარმოქმნილი ზარალის შეფასება ეყრდნობა სხვაობას გადასახდელ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომელთა მიღებასაც კომპანია მოელის, მათ შორის უზრუნველყოფის საგნის რეალიზაციის გზით. ჩვეულებრივ გამოიხატება დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების პროცენტის სახით.

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი ECL შეფასება

კომპანია მოსალოდნელ საკრედიტო დანაკარგებს აფასებს ინდივიდუალურად ან ჯგუფურად. ECL ფასდება ინდივიდუალურად ისეთი სესხების მიმართ, რომელმაც განიცადა გაუფასურების ზარალის გამომწვევი მოვლენა, ასეთი მსესხებლებისათვის ანალიზდება სხვადასხვა იმფორმაცია; ფინანსური რისკები, ვადაგადაცილების სტატუსი, რესტრუქტურისაცაა, უზრუნველყოფის რეალური ღირებულება.

ინდივიდუალურად შეფასებული სესხებისათვის ფასდება ხელშეკრულებით გათვალისწინებული, ორგანიზაციის მიერ მისაღები ფულადი ნაკადებისა და მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების სხვაობის მიმდინარე ღირებულებით, რომელიც დისკონტირებულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. მოსალოდნელი თანხების გათვლაში ჩაირთვება უზრუნველყოფის რეალიზაციით მიღებული თანხები.

ECL-ის შეფასება ჯგუფურად

სესხების ჯგუფურად შეფასებისათვის, კომპანია პორტფელს ყოფს სამ სეგმენტად: უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები, B. ძვირფასი ლითონებით და სხვა უზრუნველყოფით უზრუნველყოფილი სესხები და არაუზრუნველყოფილი სესხები. თითოეული სეგმენტი ორგანიზაციის მიერ შეფასებული მსგავსი საკრედიტო რისკის შესაბამისად იყოფა 7 კატეგორიად. ორგანიზაცია (ECL)-ის შეფასებას ახდენს, მსგავსი საკრედიტო რისკის მატარებელ 71 ჯგუფად რომელიც ასახულია ქვემოთ მოტანილ ცხრილში:

საკრედიტო პორტფელის სეგმენტი	ვადაგაცილების დღეები	რესტრუქტურისირებული სესხი	ჯგუფი	ეტაპი
A. უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	0	არა	A.1	I
	0-30	არა	A.2	I
	30-60	არა	A.3	II
	60-90	არა	A.4	II
	0-90	დიახ	A.5	II
	>90-ზე	დიახ	A.6	III
	>90-ზე	არა	A.7	III

B. ძვირფასი ლითონებით და სხვა უზრუნველყოფით უზრუნველყოფილი სესხები	0	არა	B.1	I
	0-30	არა	B.2	I
	30-60	არა	B.3	II
	60-90	არა	B.4	II
	0-90	დიახ	B.5	II
	>90-ზე	დიახ	B.6	III
	>90-ზე	არა	B.7	III
C. არაუზრუნველყოფილი სესხი	0	არა	C.1	I
	0-30	არა	C.2	I
	30-60	არა	C.3	II
	60-90	არა	C.4	II
	0-90	დიახ	C.5	II
	>90-ზე	დიახ	C.6	III
	>90-ზე	არა	C.7	III

დეფოლტის განსაზღვრა

კომპანია დეფოლტს აღიარებს შემდეგ შემთხვევაში:

- ✓ მსესხებლის გარდაცვალება;
- ✓ გარე ფაქტორები, რომელიც არ ექვემდებარება კონტროლს და რომლის გამოც კლიენტი გადახდის უუნარო ხდება;
- ✓ 90 დღეზე ვადა გადაცილებული სესხები;
- ✓ აქტივების კატეგორია, რომლებიც ორგანიზაციის საკრედიტო პოლიტიკასა და საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციების მიხედვით არის „არასტანდარტული“ „საეჭვო“ და „უიმედო“ სესხები.

დეფოლტის განსაზღვრა შესაბამისობაშია ფასს 9-ის რეგულაციების მიხედვით 90 დღიანი ვადაგადაცილების პრეზუმციასთან.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად, საგრძნობლად გაიზარდა თუ არა ფინანსურ ისტრუმენტებზე საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ კომპანია მხედველობაში იღებს სათანადო და არგუმენტირებულ ხარისხობრივ და რაოდენობრივ იმფორმაციას, რომელიც ხელმისაწვდომია მიზანშეუწონელი ძალისხმევისა და ხარჯების გარეშე. ეს დფუძნებულია წარსულ გამოცდილებაზე და მომავლის პროგნოზისათვის საჭირო იმფორმაციაზე. რომელიც ხელმისაწვდომია მიზანშეუწონელი ძალისხმევისა და ხარჯების გარეშე.

როდესაც აქტივზე ვადაგადაცილება 30 დღეზე მეტია, ორგანიზაცია მიიჩნევს, რომ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა და აქტივი ხვდება გაუფასურების მოდელის მე-2 ეტაპზე ანუ დანაკარგის რეზერვი იქმნება მთელი არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით.

ასევე აქტივების კატეგორია, რომელიც კომპანია საკრედიტო პოლიტიკის და საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციის მიხედვით არის „საყურადღებო სესხი“ მიიჩნევა რისკის მნიშვნელოვან ზრდად. რესტრუქტურირებული სესხები, მოდიფიკაცია არ არის დაკავშირებული მატერიალურ ზარალთან ჩაითვლება რისკის მნიშვნელოვან ზრდად და მიეკუთვნება მე -2-ე ეტაპს.

დეფოლტის ალბათობის კოეფიციენტის PD განსაზღვრა

თითოეული ჯგუფისათვის დეფოლტის ალბათობის კოეფიციენტის გასნსასაზღვრად ორგანიზაცია იყენებს ისტორიულ მონაცემებსა და გადაუხდელობის მონაცემებზე დაყრდნობით დეფოლტის სტატისტიკურ ანალიზს.

ამ მიდგომით ხდება თითოეული ჯგუფის 12 თვიანი დეფოლტის ალბათობის გამოთვლა, რომლის გათვალისწინებით გამოითვლება არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა პორტფელის ვადის ამოწურვამდე. სესხს რომელმაც განიცადა დეფოლტი, უპირობოდ განესაზღვრება 100%-ანი ალბათობა.

დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) განსაზღვრა

გაუფასურების მოდელის კიდევ ერთი კომპონენტია (LGD). ის გამოიყენება მოსალოდნელი დანაკარგის მოცულობის განსაზღვრისათვის რომელიც შეიძლება წარმოიშვას დეფოლტის შემთხვევაში. ამ მაჩვენებლის გამოსათვლელად ორგანიზაცია იყენებს ბოლო სამი წლის განმავლობაში გადეფოლტებული სესხების მაჩვენებელს და ამ სესხებზე დეფოლტის მომენტიდან საანგარიშგებო პერიოდამდე განხორციელებული თანხების შემოძინებებს ყოველ წლიურ ჭრილში. ფულადი ნაკადები დისკონტირდება სეგმენტის საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის დაანგარიშება ხდება ცალ-ცალკე თითოეული სეგმენტისათვის.

დეფოლტის რისკის პოზიციის (EAD) განსაზღვრა

(EAD) წარმოადგენს პოტენციური დეფოლტის მომენტში ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე საკრედიტო რისკის ზეგავლენის შეფასებას. ეს წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტი განაკვეთით დისკონტირებულ ფულად ნაკადს დეფოლტის მომენტში.

დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიცია ყველა სეგმენტისათვის ცალ-ცალკე დაანგარიშდება, მიმდინარე სესხის თანხიდან მოსალოდნელი ცვლილებების გათვალისწინებით. მოსალოდნელ ცვლილებებში იგულისხმება გრაფიკით გათვალისწინებული ძირის დაფარვები ვადაგადაცილების მომენტამდე, %-ის დარიცხვები ვადაგადაცილების მომენტიდან დეფოლტამდე.

დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიციის დათვლა ხდება სეგმენტის საშუალო საკონტაქტო ვადიანობის განმავლობაში, თითოეულ წელს ცალ-ცალკე.

საპროგნოზო ინფორმაციის გამოყენება

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების გამოთვლებში კომპანია იყენებს საპროგნოზო ინფორმაციას. ეს ინფორმაცია მოიცავს ეკონომიური ინდიკატორების პროგნოზს, რომელსაც ეროვნული ბანკი აქვეყნებს პერიოდულად. დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრის საფუძველს ქმნის სამი ეკონომიკური სცენარი (საბაზისო, პესიმისტური, ოპტიმისტური). თითოეული მათგანი დეფოლტის განსხვავებულ ალბათობას იძლევა. ამ სცენარების შეწონვა ქმნის დეფოლტის საშუალო შეწონილი ალბათობის საფუძველს, რომელიც მოსალოდნელი საკრედიტო დანახარჯების გამოთვლაში გამოიყენება.

ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ მიზნებისათვის საქართველოს ბანკი აქვეყნებს მაკროეკონომიკური ინდიკატორების პროგნოზებს სხვადასხვა სცენარით და მათ წონას გამოთვლებში. საბაზისო სცენარი ყველაზე სავარაუდო სცენარია და მისი წონა გამოთვლებში 50%-ია. პესიმისტური და ოპტიმისტური სცენარების წონა 25%-ია.

კომპანია დეფოლტის ალბათობის გამოთვლისათვის იყენებს საქართველოს მშპ-ის ზრდის კოეფიციენტის და ინფლაციის განაკვეთის მაკროეკონომიკურ ინდიკატორებს.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები შეიცვლება საბაზრო ფასების ცვლილებების გამო. საბაზრო რისკი მოიცავს სავალუტო რისკს, საპროცენტო განაკვეთის რისკს. საბაზრო რისკი წარმოიშობა საპროცენტო განაკვეთების მატარებელი ფინანსური ინსტრუმენტების ღია პოზიციებიდან, რომლებიც რეაგირებენ სავალუტო კურსების რყევებზე.

საბაზრო რისკების მართვის მიზანია კომპანიაზე მათი გავლენის მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში, რისკზე ამონაგების ოპტიმიზაციის ფონზე.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები განიცდის ცვლილებას საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების გამო.

კლიენტებზე ყველა სესხი ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით გაიცემა. კომპანიას ასევე ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე მნიშვნელოვანი პროცენტის ვალდებულებები აქვს, რომელთა უმეტესობისთვისაც საპროცენტო განაკვეთს აწესებს კომპანია. ამრიგად, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ კომპანიას არ აქვს ბაზარზე საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების მნიშვნელოვანი რისკი.

კომპანია პროცენტის დარიცხვას აჩერებს იმ გაცემულ სესხებზე, რომელთა ამოღება გართულებული იყო და სასამართლოს მიერ სათანადო გადაწყვეტილება მიღებული. არსებული სოციალურ-ეკონომიკური გარემოების გათვალისწინებით, კომპანია უკიდურეს შემთხვევებში მიმართავს სააღსრულებო ბიუროს, კუთვნილი თანხების იძულებით დასაბრუნებლად.

საპროცენტო განაკვეთის შედარებითი ანალიზი.

საპროცენტო განაკვეთის რისკების მართვა ხდება საპროცენტო განაკვეთების მონიტორინგით. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია საპროცენტო განაკვეთის შედარებითი მდგომარეობა, ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტებისათვის:

	3 თვეზე ნაკლები	3-6 თვე	6-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	უპროც ენტო	საბალანსო დირეზულება
31/12/2018							
აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები						462 362	462 362
კლიენტებზე გაცემული სესხები	12 200	25 833	134 563	3 241 147	384 354	-	3 798 097
მისაღები პროცენტები	47 822	-	-	-	-	-	47 822
სულ	60 022	25 833	134 563	3 241 147	384 354	462 362	4 308 280
ვალდებულებები							
მიღებული სესხები	(107 198)	(350 000)	(200 000)	(1644 783)	-	-	(2 301 981)
გადასახდელი პროცენტები	(28 168)	-	-	-	-	-	(28 168)
სულ	(135 366)	(350 000)	(200 000)	(1644 783)	-	-	(2 330 149)
გადაფარვა	(75 344)	(324 167)	(65 437)	1 596 364	384 354	462 362	1 978 132

	3 თვეზე ნაკლები	3-6 თვე	6-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	უპროცენტო	საბალანსო დირეზულება
31 დეკემბერი 2017							
წელი							
აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები						102 362	102 362
კლიენტებზე გაცემული სესხები	595 493	346 270	680 240	3 008 712	-	-	4 630 715
მისაღები პროცენტები	141 148	-	-	-	-	-	141 148
სულ	736 341	346 270	680 240	3 008 712	-	102 362	4 874 225
ვალდებულებები							
მიღებული სესხები	(334 955)	(246 955)	(345 596)	(1 983 068)	-	-	(2 910 575)
გადასახდელი პროცენტები	(65 166)	-	-	-	-	-	(65 165)
სულ	(400 121)	(246 955)	(345 596)	(1 983 068)	-	-	(2 975 740)
გადაფარვა	336 520	99 315	334 644	1 025 644	-	102 362	1 898 485

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები განიცდის ცვლილებას სავალუტო გაცვლითი კურსის გამო.

ქვემოთ მოტანილ ცხრილებში ასახულია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების უცხოური სავალუტო პოზიციის გავლენის სტრუქტურა 2017 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	EUR	USD	RUR	TRY	სულ
	ევ. ლარი	ევ. ლარი	ევ. ლარი	ევ. ლარი	ლარი
31 დეკემბერი 2018 წელი					
აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	24 792	165 139	4 154	1 025	195 110
კლიენტებზე გაცემული სესხები	3 922	408 042	-	-	411 963
სულ აქტივები	28 714	573 181	4 154	1 025	607 073
ვალდებულებები					
სესხები	6 278	1 307 466	-	-	1 939 603
სულ ვალდებულებები	6 278	1 307 466	-	-	1 939 603
წმინდა პოზიცია	22 435	(734 285)	4 154	1 025	(706 671)

	EUR	USD	RUR	TRY	სულ
	ევ. ლარი	ევ. ლარი	ევ. ლარი	ევ. ლარი	ლარი
31 დეკემბერი 2017 წელი					
აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	21 668	62 761	431	811	85 670
კლიენტებზე გაცემული სესხები	38 282	1 493 660	-	-	1 531 942
სულ აქტივები	60 210	1 556 421	171	811	1 617 612
ვალდებულებები					
სესხები	6 349	1 839 165	-	-	1 845 514
სულ ვალდებულებები	6 349	1 839 165	-	-	1 845 514

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანია სიძნელებებს წააწყდება ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებული სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულებისას, რომლებიც დაკავშირებულია ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის გადაცემასთან. ლიკვიდურობის რისკი წარმოიქმნება მაშინ, როდესაც აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობა განსხვავებულია. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობისა და საპროცენტო განაკვეთების შესაბამისობა და/ან მათი კონტროლირებადი შეუსაბამობა წარმოადგენს ლიკვიდურობის მართვის ქვაკუთხედს. სრული შესაბამისობის მიღწევა ფინანსურ ინსტიტუტში იშვიათია, რამდენადაც ბიზნესი ხშირად გაურკვეველ დროს ვითარდება და თანაც სხვადასხვა ტიპისაა.

კომპანია მართავს ლიკვიდურობას, უზრუნველყოფს რა ხელმისაწვდომ თანხებს ნებისმიერ დროს ვადადამდგარი, ნაღდ ფულთან დაკავშირებული ვალდებულებების ჯეროვანი შესრულების მიზნით.

კომპანია ცდილობს შეინარჩუნოს დივერსიფიცირებული და სტაბილური დაფინანსება, რომელიც მოიცავს გრძელვადიან და მოკლევადიან სესხებს ბანკებისა და სხვა პირებისაგან, რათა შეძლოს სწრაფად და შეუფერხებლად უპასუხოს გაუთვალისწინებელ ლიკვიდურობის მოთხოვნებს.

ლიკვიდურობის მართვის პოლიტიკა ითვალისწინებს:

- მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების განსაზღვრას ძირითადი ვალუტების მიხედვით და ლიკვიდური აქტივების დონის გათვალისწინებით, რომელიც აუცილებელი იქნება ამ კუთხით;
- დაფინანსების დივერსიფიცირებული წყაროების შენარჩუნებას;
- ვალდებულებების კონცენტრაციისა და პროფილის მართვას;
- ვალდებულებების დაფინანსების გეგმის უზრუნველყოფას;
- ლიკვიდურობისა და დაფინანსების გეგმების უზრუნველყოფას გაუთვალისწინებელი გარემოებების შემთხვევაში.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ასახულია მოსალოდნელი დაფარვის ვადების მიხედვით 2017 და 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული ფინანსურ აქტივებთან და ვალდებულებებთან დაკავშირებული თანხების ანალიზი:

	3 თვეზე ნაკლები	3-6 თვე	6-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტ	სულ
31 დეკემბერი 2018 წელი						
აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	462 362	-	-	-	-	462 362
კლიენტებზე გაცემული სესხები	12 200	25 833	134 563	3 241 147	384 354	3 798 097
მისაღები პროცენტები	47 822	-	-	-	-	47 822
სხვა აქტივები	115 078	-	-	-	-	115 078
სულ	637 462	25 833	134 563	3 241 147	384 354	4 423 359
ვალდებულებები						
მიღებული სესხები	(107 198)	(350 000)	(200 000)	(1 644 783)	-	(2 301 981)
გადასახდელი პროცენტები	(28 167)	-	-	-	-	(28 167)
სხვა ვალდებულებები	(174 476)	-	-	-	-	(174 476)
სულ	(309 841)	(350 000)	(200 000)	(1 644 783)	-	(2 504 624)
გადაფარვა	327 621	(324 167)	(65 437)	1 596 364	384 354	1 918 735

	3 თვეზე ნაკლები	3-6 თვე	6-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	სულ
31 დეკემბერი 2017 წელი						
აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	102 362	-	-	-	-	102 362
კლიენტებზე გაცემული სესხები	595 493	346 270	680 240	3 008 712	-	4 630 715
მისაღები პროცენტები	141 148	-	-	-	-	141 148
სხვა აქტივები	413 853	-	-	-	-	413 853
სულ	1 252 856	346 270	680 240	3 008 712	-	5 288 078
ვალდებულებები						
მიღებული სესხები	(334 955)	(246 955)	(345 596)	(1 983 069)	-	(2 910 575)
გადასახდელი პროცენტები	(65 165)	-	-	-	-	(65 165)
სხვა ვალდებულებები	(26 459)	-	-	-	-	(26 459)
სულ	(426 580)	(246 955)	(345 596)	(1 983 068)	-	(3 002 199)
გადაფარვა	826 277	99 315	334 644	1 025 643	-	2 285 879

კაპიტალის მართვა

საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილია მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების კაპიტალის მინიმალური სიდიდის მოთხოვნები. ამ მოთხოვნების მიზანია განმტკიცდეს საკმარისი გადახდისუნარიანობის ზღვრები. კომპანიის მიზანია შეასრულოს ეს მოთხოვნები და შესაბამისად, იგი აკმაყოფილებს მინიმალური საწესდებო კაპიტალის მოთხოვნებს.

კაპიტალის მართვისას კომპანია მიზნად ისახავს, რომ დაიცვას კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი, რათა მან გააგრძელოს პარტნიორთა შემოსავლით უზრუნველყოფა, ასევე უზრუნველყოს ადეკვატური შემოსავალი რისკის დონის შესაბამისი მომსახურების ფასების დაწესებით.

კომპანია კაპიტალის სიდიდეს განსაზღვრავს რისკის პროპორციულად. კომპანია ახორციელებს კაპიტალის სტრუქტურის მართვას და მასში კორექტირებები შეაქვს ეკონომიკურ პირობებსა და შესაბამის აქტივებთან დაკავშირებულ რისკის მახასიათებლებში მომხდარი ცვლილებების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან კორექტირების მიზნით, კომპანიამ შეიძლება შეცვალოს მესაკუთრეებისთვის გადასახდელი დივიდენდების სიდიდე, დაუბრუნოს მესაკუთრეებს კაპიტალი, გაზრდოს კაპიტალი ან გაყიდოს აქტივები ვალის შესამცირებლად.

კომპანიის კაპიტალის სიდიდე აკმაყოფილებს საკანონმდებლო მოთხოვნებს.

შპს მისო „გლობალ კრედიტის“

დირექტორი: თ. ნიკოლაძე

	3 თვეზე ნაკლები	3-6 თვე	6-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	სულ
31 დეკემბერი 2017 წელი						
აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	102 362	-	-	-	-	102 362
კლიენტებზე გაცემული სესხები	595 493	346 270	680 240	3 008 712	-	4 630 715
მისაღები პროცენტები	141 148	-	-	-	-	141 148
სხვა აქტივები	413 853	-	-	-	-	413 853
სულ	1 252 856	346 270	680 240	3 008 712	-	5 288 078
ვალდებულებები						
მიღებული სესხები	(334 955)	(246 955)	(345 596)	(1 983 069)	-	(2 910 575)
გადასახდელი პროცენტები	(65 165)	-	-	-	-	(65 165)
სხვა ვალდებულებები	(26 459)	-	-	-	-	(26 459)
სულ	(426 580)	(246 955)	(345 596)	(1 983 068)	-	(3 002 199)
გადაფარვა	826 277	99 315	334 644	1 025 643	-	2 285 879

კაპიტალის მართვა

საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილია მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების კაპიტალის მინიმალური სიდიდის მოთხოვნები. ამ მოთხოვნების მიზანია განმტკიცდეს საკმარისი გადახდისუნარიანობის ზღვრები. კომპანიის მიზანია შეასრულოს ეს მოთხოვნები და შესაბამისად, იგი აკმაყოფილებს მინიმალური საწესდებო კაპიტალის მოთხოვნებს.

კაპიტალის მართვისას კომპანია მიზნად ისახავს, რომ დაიცვას კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი, რათა მან გააგრძელოს პარტნიორთა შემოსავლით უზრუნველყოფა, ასევე უზრუნველყოს ადეკვატური შემოსავალი რისკის დონის შესაბამისი მომსახურების ფასების დაწესებით.

კომპანია კაპიტალის სიდიდეს განსაზღვრავს რისკის პროპორციულად. კომპანია ახორციელებს კაპიტალის სტრუქტურის მართვას და მასში კორექტირებები შეაქვს ეკონომიკურ პირობებსა და შესაბამის აქტივებთან დაკავშირებულ რისკის მახასიათებლებში მომხდარი ცვლილებების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან კორექტირების მიზნით, კომპანიამ შეიძლება შეცვალოს მესაკუთრეებისთვის გადასახდელი დივიდენდების სიდიდე, დაუბრუნოს მესაკუთრეებს კაპიტალი, გაზრდოს კაპიტალი ან გაყიდოს აქტივები ვალის შესამცირებლად.

კომპანიის კაპიტალის სიდიდე აკმაყოფილებს საკანონმდებლო მოთხოვნებს.

შპს მისო „გლობალ კრედიტის“

დირექტორი:

თ. ნიკოლაძე